

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXVI. ÉVFOLYAM

5. SZÁM

1981. MÁJUS

ÁRA: 1,20 FORINT

Juhari Istvánné vezérigazgató-helyettes, Csáki László-né, szakszervezetünk főtitkára, Harangozó István szob-
titkár, dr. Szilágyi Gábor igazgató és Pullai Árpád köz-
lekedés- és postaügyi miniszter a Debreceni Postaigaz-
gatóság ünnepségén

Cseh János igazgató, Besnyei István szb-titkár, dr. Bu-
ják Konstantin vezérigazgató-helyettes és Kalmár László-
né, az V. kerületi pártbizottság küldötte az Anyaghi-
vatal ünnepségének elnökségében

Átvették kitüntetésüket a legkiválóbb postaszervek

Az elmúlt év végével sikeres öt éves időszakot zárt a Debreceni Postaigazgatóság. Az ötödik éves tervben elért eredmények elismerése-
képpen az igazgatóság dolgozói 1976-ban és 1979-ben Kiváló Igazgatóság címet, 1977-ben miniszteri elismerő oklevelet kaptak. Április 25-én pedig azt a kongresszusi zászlót vehette át a kollektíva, amelyet az MSZMP Központi Bizottsága adományozott a kongresszusi és felszabadulási munkaversenyben elért kiemelkedő eredményért. Az igazgatóság tavalyi eredménye alapján elnyerte a Kiváló Igazgatóság címet is.

A kitüntető címek elnyerése alkalmából rendezett ünnepség résztvevőit Harangozó István, a területi szakszervezet titkára köszöntötte, majd dr. Szilágyi Gábor, az igazgatóság vezetője mondott ünnepi beszédet.

Tavaly elért eredményeink azt mutatják, hogy dolgozóink megértették az 1980-as esztendő feladatainak teljesítéséhez fűződő fontos gazdasági érdekeket. A végzett munka eredményességét a következő fő adatok jellemzik: Igazgatóságunk az árbevételi tervet 101 százalékra teljesítette, 120 millió forint nyereséget ért el. Csökkent a költségkínvonal, az egy főre jutó termelékenység 4,7 százalékkal emelkedett. A korlátozott beruházási lehetőségek mellett is négy új postahivatali adunk át a forgalomnak, javult a hivatalok kiegészítő ellátottsága. A postahivatalokban csökkent a várakozási idő. A hírlapterjesztésben ismét országosan első helyezést értünk el. Az elmúlt évben 4106 távbeszélő-állomást kapcsoltunk be, zömmel Debrecenben, s 80-nal nőtt a teleállomások száma. Részt vettünk a budapesti hálózatfejlesztési munkákban is. A postai szolgáltatások mennyiségi mutatóinak emelése mellett kiemelt gondot fordítottunk a közönség színvonalasabb kiszolgálására. A közönséggel való kapcsolatok javítását szolgálta a múlt évben Debrecenben megrendezett postahét.

Az igazgató beszéde további részében részletesen ismertette a területen megvalósult létesítményeket, szervezési újításokat, majd a dolgozók érdekeit szolgáló szociális és kulturális intézkedésekről beszélt. Nyolcvanegy családot részesítettek lakásépítési támogatásban, huszonnégy millió forintot költöttek a munkavédelem fejlesztésére. Érezhetően nőtt a bérszínvonal, bár ezen a téren továbbra is maradtak feszültségek.

Örömmel szólt arról, hogy igen sok munkahelyi kollektíva — 5 műszaki üzem, 28 nagyhivatal, 179 kishivatal — nevezett be a munkaversenybe. Hogy vállalkásaik ösztöntek voltak, azt tanúsítják kiemelkedő eredményeik és az ezek elismeréseként kapott kitüntető címek és jutalmak.

Végezetül dr. Szilágyi Gábor kérte az igazgatóság egész kollektíváját, hogy az előttük álló feladatokat továbbra is lelkiismeretesen, szorgalmasan teljesítsék.

Ezután Pullai Árpád köszöntötte az igazgatóság dolgozóit és a megjelenteket. Beszédében méltatta a postások munkáját, akik mindennap vizsgáznak a közönség előtt szakmai hozzáértésből, egyszerűségéből, politikai felkészültségéből.

— A párt XII. kongresszusa összegezett egy időszakot — mondta —, és olyan célokat vázolt fel, melyekért érdemes küzdeni.

A miniszter a továbbiakban szolt azokról a feladatokról, amelyek a postára várnak a tervidőszakban. Hangsúlyozta, hogy e fontos szolgáltatási ágazat területén a tervek végrehajtását nem szabad csupán anyagi kérdésként kezelni. A postás dolgozóknak annak tudatában kell mindennapi munkájukat ellátniuk, hogy a lakosság közérzetét befolyásoló tevékenységet végeznek. Méltatta az igazgatóság dolgozóinak lelkiismeretes munkáját, majd további sikereket kívánva átnyújtotta dr. Szilágyi Gábornak a kongresszusi zászlót és a Kiváló Igazgatóság címet tanúsító oklevelet.

T. Szűcs József

Pécsen igazi áprilisi tavasz — zivatar, villámlás, szél, napsütés — fogadta az igazgatósági ünnepségre szemmel láthatóan jó hangulatban érkező mintegy háromszáz meghívott vendéget. Nem mindennapi eseményről volt szó, a Pécsi Postaigazgatóság kollektívája az 1980. évben, valamint az V. éves tervidőszak során elért kiemelkedő eredményeinek elismeréseként elnyerte a Minisztertanács, valamint a Szakszervezetek Országos Tanácsának Elnöksége által adományozott Vörös Zászló kitüntetést.

Az ünnepségen részt vett Pullai Árpád, az MSZMP KB tagja, közlekedés- és postaügyi miniszter, a SZOT-Elnökség képviselőjében Megyeri László, szakszervezetünk titkára, Tóth Illés, a posta vezérigazgatója, valamint Pécs város és az igazgatósághoz tartozó megyék állami és társadalmi szervezeteinek számos képviselője.

Varga Sándor, az igazgatóság vezetője, ünnepi beszédében így szolt az elismerés fogadtatásáról:

— Igazgatósági kerületünk négy megyéjében a postai szolgáltatást ellátó csaknem 8000 fős kollektívánk igen nagy örömmel vette tudomásul, hogy a már több évtizedes múltra visszatekintő munkaverseny-mozgalomban milyen nagy sikert értünk el. Ez a kitüntetés kerületünk eredményes munkaverseny-mozgalmát, valamennyi dolgozónk lelkiismeretes, felelősségteljes munkáját dicséri. Egyben elismerés valamennyi postás dolgozó munkájáért, elismerés a Magyar Posta részére is.

A Pécsi Postaigazgatóság öt év alatt elért eredményei önmagukért beszélnek. Csaknem egymillió forintot beruházást hajtottak végre az időszak alatt, amiből kiemelkedik a székszárdi, a paksi crossbar központ, a pécsi központ 7000-es bővítése, a körzetkabel-fejlesztés, a kaposvári és a siófoki műszaki telephely létesítése. A négy megyében 50 új hivatalt helyeztek üzembe, 93-at pedig felújítottak.

A tervidőszakban 12 248 távbeszélőállomás-szaporulatot érték el, ebből 1979-ben és 1980-ban, a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny éveiben, a tervet túlteljesítve, 7828 új előfizetőt kapcsoltak be. A műszaki fejlesztés terén az igazgatóság pályázatot nyert a digitális technikának a távbeszélő-szolgáltatásban való alkalmazásával kapcsolatban.

Az 1975. évi 39 millióhoz viszonyítva 1980-ban 61,4 millió forintot nyereséget érték el, melynek jelentős része „aprómunkákból” (utalvány, levél, csomag, hírlap) származik.

Számos ésszerű, jól előkészített munkaszervezési intézkedéssel, a kezelésgépesítés javításával érték el, hogy a felvételi és kézbesítőszolgáltatásban harmadára csökkent a szolgáltatásokat igénybe vevők jogos panaszaik száma.

A fentiek természetesen csak mintavételnek számítanak az elért eredményekből, s fontosságukat talán legjobban az érzékelteti, hogy mindezt cseppet sem irigylésre méltó körülmények között érték el. A terület sajátossága, hogy itt található a legtöbb kishivatal, ahol a lakosság, aminek következménye az, hogy 663 postahivatal, fiókposták működnek, és ebből 39 a gazdaságosság szempontjából mervad nagyhivatal, a 624 kishivatal elsőrendű feladata a szolgáltatás ellátása.

— Most, hogy visszatekintünk az elmúlt időszakra, nyugodt szívvel állapíthatjuk meg, hogy szolgáltatási, gazdálkodási feladatainknak egyaránt eleget tettünk. Szép sorozatot tudhatunk magunk mögött kitüntetésben, elismerésben, ami további eredményes munkára kötelez mindannyiunkat. Úgy érzem, hogy ez a bizalom, amely ebben a mai ki-

tüntetésben megnyilvánul, nagy öröm és megtiszteltetés számunkra. Ez további erőt ad dolgozóinknak a következő időszak céljainak eléréséhez. — E szavakkal fejezte be beszédét Varga Sándor igazgató.

Ezután Pullai Árpád köszöntötte az ünnepség résztvevőit, méltatva az igazgatóság öt éves eredményeit. Szolt a postai szolgáltatásoknak a népgazdaságban betöltött szerepéről és a postás dolgozók felelősségteljes munkájáról. A verseny sikeréről szótla kiemelte az értelmes cél és az érdemes erkölcsi, anyagi ösztönzés fontosságát. Elismerően szolt a helyi állami és mozgalmi szervek folyamatos támogató tevékenységéről. Megköszönte az igazgatóság kollektívájának az eredményekben gazdag munkát, és a résztvevők viharos tapsának kíséretében Megyeri Lászlóval együtt átadta a Vörös Zászlót az igazgatóság vezetőjének.

Mészáros József

Nem kevesebb, mint 3200 hivatalt lát el gazdasági jellegű anyagokkal, munka- és védőruhával, körülbelül 6—7 ezer féle rendszeresített nyomtatvánnyal az 1980. évi munkájáért Kiváló Hivatal címet nyert Központi Anyaghivatal.

Az ilyen alkalommal elengedhetetlen „milyen feladatokat, hogyan sikerült megoldani?” kérdésre Cseh János igazgató és Besnyei István szb-titkár tájékoztatta lapunkat. Előjáróban arról informálva, hogy a postaforgalom és a vezetékes távközlés üzemeltetéséhez, fejlesztéséhez szükséges anyagokból és termékekből a múlt esztendőben 1,2 milliárd forint értékben adtak át a postaszerveknek — megfelelő minőségben, határidőre. Ez azért sem volt könnyű feladat, mert — s ebben egyedülálló a helyzetük — a hivatalokon kívül napi kapcsolatban állnak az összes postai közpénzszervvel, valamint több mint 300 külső szállító vállallattal is.

Az alapos szervezőmunkával előkészített 1980-as gazdasági év elején három fő célt tűzött maga elé az Anyaghivatal: a maradéktalan ellátást (különös tekintettel a 45 ezres távbeszélőprogramra), az előző esztendőkből maradt elfekvő készletük felszámolását, valamint a belső gazdálkodás javítását. Eredményeik az év végén: az utóbbi 10 esztendő legegyszerűsebb, legjobban anyagellátása és a 687 millió készlet csökkentése — 200 millióval.

Ez az eredmény — mely a minden részletre kiterjedő igazgatói utasításnak, a végrehajtását következő ellenőrző tevékenységnek, nem utolsósorban a kollektíva olyan fokú megértésének köszönhető, hogy mulasztás miatt egyetlen esetben sem kellett szankciókat alkalmazni — perdöntő volt a Kiváló Hivatal cím elnyerésében.

A tervhez és a szabályozókhoz viszonyított sokkal jobb belső gazdálkodást az bizonyítja, hogy a termelékenységet egy év alatt 11 százalékkal fokozták. A megelőzés és a biztonságtechnikai szabályok szigorúbb betartásával az üzemi balesetek számát is sikerült lényegesen csökkenteniük: a miattuk kiesett tőpépénzes napokat például (1979-hez képest) kerekén egyharmadára. Az pedig, hogy a rengeteg fajta nyomtatványból szintén volt elegendő tavaly, az úrlapok nagytöbbségét előállító postás nyomdászok jó munkáját dicséri: egy esztendő alatt megközelítőleg 10 százalékkal nőtt a termelékenységük.

Mint általában mindenütt, az Anyaghivatal öröme is végül öröm: tavaly változatlanul gond maradt, a bérkiegészítés jellegű egyenruha-ellátás, mivel 1980-ban sem sikerült mindig határidőre szállítaniuk. Ez viszont — a közhiedelemmel ellentétben — nem kizárólag a hivatal büne. Közrejátszik benne a külkereskedelem és az ipar késedelme is.

Faggatásunkra, hogy azt, ami sikerült, és nem akárhogyan sikerült, milyen módszerekkel tudták elérni, az igazgató és az szb-titkár röviden azt válaszolta: világosan megfogalmazott feladatokat nem lehetetlen végrehajtani — ha jó egy közösség. És a Központi Anyaghivatal — sajnos, évről évre fogyatkozó, nagyrészt nőkből álló 300-as létszámú gárdája — jó közösség.

A rangos kitüntetés alkalmából április 28-án, a Postás Művelődési Központban rendeztek ünnepséget.

L. Simon Zsuzsa

Pullai Árpád közlekedés- és postaügyi miniszter és Megyeri László, szakszervezetünk titkára átadja a Vörös Zászló kitüntetést Varga Sándor igazgatónak

KITÜNTETÉSEK

Szakszervezetünk elnökségének javaslatára, kiemelkedő szakszervezeti és szakmai munkájáért május 1-e alkalmából a Szakszervezetek Országos Tanácsa a

SZAKSZERVEZETI MUNKÁÉRT ARANY FOKOZATÁT adta **Benkő Tibor** tsz-b-elnöknek (Sopron), **Derekas Lászlóné** tsz-b-tagnak (Erzsébet Távbész. Üzem), **Galambos Sándor** fővezirornak (Pécsi Postaigazgatóság területi szakszervezeti bizottsága), **Özv. Gyuricza Ferencné** aktivistának (Budapest 72 postahivatal), **Hortobágyi Gyuláné** tsz-b-tagnak (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), **Kállay Lajos** tsz-b-szvb-elnöknek (Eger 1 postahivatal), **Lőrincz Miklós** aktivistának (Központi Jármutelep), **Nagy Ervin** bizalminak (Budapest 78 postahivatal), **Pácz Mihályné** tsz-b-tagnak (Szegedi Postaigazgatóság), **Rozinka János** tsz-b-titkárnak (Kisvárdai postahivatal), **Takács Ferenc** bizalminak (Zámoly postahivatal), **Ujvári Lászlóné** tsz-b közgazdasági bizottsága tagjának (Helyközi Távbész. Igazgatóság) és **Velkei István** kv-tagnak (Budapest 70 postahivatal); a

SZAKSZERVEZETI MUNKÁÉRT EZÜST FOKOZATÁT adta **dr. Balogh János** mdb-elnöknek (Miskolci Postaigazgatóság), **Benda István** lapszerkesztőnek (Postások Szakszervezete), **Berdó István** tsz-b-titkárnak (Teréz Távbész. Üzem), **Halmos József** tsz-b-tagnak (Tolna megyei Távközlési Üzem), **Horváth Sándor** tsz-b-titkárnak (Központi Javító Üzem), **Hujber Józsefné** propagandistának (Budapest vidéki Postaigazgatóság), **Józsa Gyula** tsz-b-elnöknek (Szeged), **Kádár Gáborné** tsz-b-elnöknek (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), **Kiss József** tsz-b-tagnak (Soproni Postaigazgatóság), **Kovács Ernőné** tsz-b-tagnak (Budapesti Postaigazgatóság), **Mátrai Ottóné** tsz-b-tagnak (Helyközi Távbész. Igazgatóság), **Nagy Gézánné** kv-tagnak (Debreceni Postaigazgatóság), **Negyedcs Józsefné** tsz-b-elnöknek (Központi Anyaghivatal), **Somogyi Szabolcs** politikai főmunkatársnak (Postások Szakszervezete); a

SZAKSZERVEZETI MUNKÁÉRT OKLEVÉLLEL tüntette ki **Adám Istvánné** adminisztrátort (Postások Szakszervezete), **Andrási Istvánné** tsz-b-titkárt (Hatvan 1 postahivatal), **Balogh Béláné** szocialistabrigád-vezetőt (Várpalota 1 postahivatal), **Balogh Imre** tsz-b-tagot (Kaposvár 1 postahivatal), **Baross László** bizalmit (Dél-Pest megyei Távközlési Üzem), **Barta Arnold** tsz-b-titkárt (Kékes Vezeték nélküli Távközlési Üzem), **Bartha Endre** tsz-b-titkárt (Szentistván postahivatal), **Baumann Lajosné** aktivistát (Központi Hírlap Iroda), **Benk Tibor** tsz-b-munkabizottsági tagot (Zala megyei Távközlési Üzem), **Besenyi Istvánné** tsz-b-tagot (Helyközi Távbész. Igazgatóság), **Biri Antalné** bizalmit (Debreceni Postaigazgatóság), **Boglár Józsefné** aktivistát (Pesterzsébet 1 postahivatal), **Bondor András** bizalmit (Budapest-vidéki Postaigazgatóság), **Boros Béláné** bizalmit (Kisújszállás postahivatal), **Bóti László** tsz-b-tagot (Kisérleti Intézet), **Czeininger Károlyné** szvb-elnököt (Baranya megyei Távközlési Üzem), **Csepregi Mihályné** bizalmit (Központi Hírlap Iroda), **Csigó Ernő** tsz-b-tagot (Soproni Gépjárműszállítási Üzem), **Csillag Balázs** bizalmit (Székesfehérvár 2 postahivatal), **Farkas Józsefné** bizalmit (Budapest 114 postahivatal), **Farkas István** bizalmit (Üllengyel postahivatal), **Fehér László** bizalmit (Helyközi Távbész. Igazgatóság), **Fekete Piroksa** tsz-b-munkabizottsági tagot (Miskolc 1 postahivatal), **Firtl Mátyás** tsz-b-titkárt (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), **Gálffy Pálné** tsz-b-tagot (Központi Műszaki Hivatal), **Gombási Gyuláné** aktivistát (Budapest 70 postahivatal), **Habzda Lajosné** tsz-b-elnököt (Értékközlőhivatal), **Hegyi Ferencné** tsz-b-elnököt (Rákospalota 1 postahivatal), **Horváth János** tsz-b közgazdasági felelőst (Sopron 1 postahivatal), **dr. Hudák Ferencné** bizalmit (Miskolc 2 postahivatal), **Ivánics Istvánné** tsz-b-elnököt (Tata 2 postahivatal), **Kalmár Lászlóné** bizalmit (Csekkészítő Hivatal), **Kapos A. Tiborné** tsz-b-elnököt (Központi Beruházási Iroda), **Kardos József**

bizalmit (Dombóvár 2 postahivatal), **Kardos Tivadarné** bizalmit (Budapest 3 postahivatal), **Kárpáti Boldizsárné** kultúrfelelőst (Helyközi Távbész. Igazgatóság), **Kertli Péterné** kv-tagot (Kecskemét 1 postahivatal), **Keszler Istvánné** tsz-b-tagot (Pécsi Gépjármű Szállítási Üzem), **Király Győző** tsz-b-tagot (Helyközi Távbész. Igazgatóság), **Kiss Géza** főbizalmit (Debreceni Postaigazgatóság), **Kiss Simonka Lajos** szvb-elnököt (Püspökladány 2 postahivatal), **dr. Komócsin Mihályné** bizalmit (Szegedi Postaigazgatóság), **Kónya Lajos** mdb-elnök helyettesét (Debreceni Postaigazgatóság), **Kovács István** bizalmit (Budapesti Kábelfenntartó Üzem), **dr. Kovács Egonné** bizalmit (Fejér megyei Távközlési Üzem), **Kurtán Zoltánné** tsz-b-titkárt (Berettyóújfalui postahivatal), **Laki Istvánné** bizalmit (Pécs 1 postahivatal), **Liptai Istvánné** tsz-b-tagot (Szabolcs-Szatmár megyei Távközlési Üzem), **Lukács Edit** tsz-b-tagot (Budapest 5 postahivatal), **Magyar Gyula** tsz-b-elnököt (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), **Majoros István** bizalmit (Pécsi Postaigazgatóság), **dr. Makray Józsefné** aktivistát (Postások Szakszervezete), **Maródi György** bizalmit (Teréz Távbész. Üzem), **Máté Béláné** tsz-b-elnököt (Posta Elsősz. és Statisztikai Hivatal), **Medvegy János** bizalmit (Balassagyarmat 1 postahivatal), **Mihaescu Dumitru** tsz-b-titkárt (Heves megyei Távközlési Üzem), **Mike Lajos** tsz-b-tagot (Szent-tes 1 postahivatal), **Molnár Ferenc** tsz-b-titkárt (Csongrád megyei Távközlési Üzem), **Mondra Lászlóné** tsz-b-titkárt (Mezőkövesd 1 postahivatal), **Nagy József** bizalmit (Nagyhalász postahivatal), **Nagy László** tsz-b-titkárt (Cegléd 1 postahivatal), **Nagy Veronika** gazdasági felelőst (Helyközi Távbész. Igazgatóság), **Magyar Imre** bizalmit (Hódmezővásárhely 1. postahivatal), **Németh Antal** tsz-b-tagot (Pécs városi Távközlési Üzem), **Németh István** bizalmit (Csepel 1 postahivatal), **id. Nyíri Kálmán** bizalmihelyettesét (Tiszafüred postahivatal), **Óri István** gazdasági felelőst (Dombóvár 1 postahivatal), **Papp Lajos** propagandistát (Gyoma postahivatal), **Pataki Gusztáv** tsz-b-elnököt (Lipót Távbész. Üzem), **Pekki István** tsz-b-titkárt (Eger 1 postahivatal), **Petrikovics Lajosné** bizalmihelyettesét (Miskolci Postaigazgatóság), **Pék Mihályné** bizalmit (Szálhalmabta 1 postahivatal), **Pénzes Béla** munkavédelmi felelőst (Veszprém megyei Távközlési Üzem), **Pomázi Antalné** adminisztrátort (Postások Szakszervezete), **Polster Gyuláné** tsz-b-elnököt (Posta Központi Üzembiztonsági Hivatal), **Polyák Tibor** bizalmit (Budapesti Távbész. Igazgatóság), **Potz Lajosné** kv-tagot (Ballószög postahivatal), **Rajki László** tsz-b-titkárt (József Távbész. Üzem), **Rábocki József** bizalmit (Fadd postahivatal), **Rágyánszki György** propagandistát (Gyula postahivatal), **Rigó György** tsz-b-tagot (Győr-Sopron megyei Távközlési Üzem), **Rubos Attila** mdb-elnök helyettesét (Budapest 78 postahivatal), **Sárkány Béláné** bizalmit (Vác 1 postahivatal), **Simon Józsefné** tsz-b-tagot (Komárom megyei Távközlési Üzem), **Simon Józsefné** bizalmit (Budapest 4 postahivatal), **Sipos II. András** bizalmit (Nyíregyházi Gépjármű Szállítási Üzem), **Slikker Ferencné** tsz-b-tagot (Marcali postahivatal), **Strobl Alajos** szvb-elnököt (Szombathely 1 postahivatal), **Szabó Tibor** bizalmit (Budapesti Postaigazgatóság Fenn tartási Üzeme), **Szalai Bálint** bizalmit (Budapesti Távbész. Igazgatóság Hálózattéptő Üzeme), **Szalay Jenőné** tsz-b-titkárt (Pápa 2 postahivatal), **Szatmári Lászlóné** propagandistát (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), **Takács Lászlóné** gazdasági felelőst (Távbész. Tudakozó és Névsorszerkesztő Hivatal), **Toman Károly** propagandistát (Bács-Kiskun megyei Távközlési Üzem), **Tóth Ferenc** mdb-elnököt (Tervező Intézet), **Úveges Mária** tsz-b-tagot (Vezérigazgatóság), **Véres László** aktivistát (Helyközi Távbész. Igazgatóság), **Vida Jenő** tsz-b-titkárt (Nagykanizsa 2 postahivatal), **Világos Gyula** tsz-b-titkárt (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), **Wagner Valter** propagandistát (Ferenc Távbész. Üzem), **Záhonyi József** tsz-b-tagot (Etes postahivatal).

A számok tükrében

A Postások Szakszervezete — a SZOT irányelveknek megfelelően — minden évben elkészíti a mozgalmi statisztikát. Az 1980. évi adatokat összesítettük. E cikk keretében ezekből mutatunk be néhányat. (A közölt adatok az 1980. december 31-i állapotot tükrözik.)

A posta állományi létszáma 62 296, amely létszámnak több mint a fele fizikai dolgozó. Az állományi létszámból a szakszervezeti tagok száma 60 116, ami 96,5 százalékos szervezethez tartozó tagok. Szakszervezetünk taglétszáma összesen 80 168, amelyből 60 116 az állományban levő dolgozó, 15 466 (19,3 százalék) nyugdíjas, 4134 (5,2 százalék) a tag-ságuk folyamatosságát fenntartó. Néhány tized százalékot tesz még ki a 216 szakmunkástanuló és a 236 egyéb szakszervezeti tag.

A Kiváló Dolgozó kitüntetését 2828-an (a dolgozók 4,54 százaléka) kapták meg. A szocialista brigádmozgalomban részt vevők száma évről évre emelkedik. Jelenleg 3052 brigádban 29 071 brigádtag tevékenykedik.

A jogsegélyszolgálat a kifizetett célokra megfelelően működik, erősítve a dolgozók jogbiztonságát. Az elmúlt év folyamán 3031 esetben adott tanácsot, képviselte a dolgozókat.

A posta fontos társadalompolitikai feladatának tekintve a lakásépítés támogatását. Az 1980. évi támogatás kedvezően alakult, ugyanis sikerült minden jogos igényt kielégíteni. A támogatás összege 56 417 000 forint volt.

Az üzemi étkeztetés évek óta stagnál, sajnos, nem tudunk jelentősen előrelépni. Jelenleg az igénybevevők száma 20 736.

A gyermekintézményekben (óvoda, bölcsőde) 1430 gyermeket tudnak elhelyezni. A 127 százalékos feltöltöttség ellenére férőhely hiányában 11 gyermek kérését el kellett utasítani.

A belföldi vállalati üdültetésben 3296 felnőtt és 1875 gyermek vett részt. Külföldi üdülésben 209 felnőtt és 66 gyermek részesült.

A postaszervek tömegsport-tevékenysége tovább fejlődött. Ezt bizonyítja, hogy a tömegsport-eseményeken több mint tízezer, a természetjáró rendezvényeken mintegy 14 000 dolgozó vett részt.

A bemutatott néhány jellemző adat között, reméljük, mindenki talál a maga számára érdekes, gondolatébresztő számot, amely a további tennivalókra serkenti. **Gál Gyula**

A magyar szakszervezetek alapszabálya

Fejlődik a társadalom, változik az élet, ehhez igazodva módosul a társadalmi szervezetek működése. A magyar szakszervezetek XXIV. kongresszusa elfogadta módosított alapszabályát, s erre támaszkodva a Postások Szakszervezete is átdolgozza működési szabályzatát. Mivel e fontos dokumentumok nélkülözhetetlenek a mozgalom napi munkájában, főbb előírásait magyarázatokkal ellátva lapunknak e helyen sorozatként közreadjuk.

(Szerk.)

* Az alapszabály a szakszervezeti mozgalom céljait, alapvető feladatait tartalmazza, és ezek megvalósításához határozza meg a szervezeti és működési alapelveket. Az alapszabály tehát a mozgalom tartalmát, szervezeti és működésének módját egységes egésznek fogja fel. Ez azt jelenti, hogy a szervezeti felépítés, az alá- és fölérendeltség a szervezetek közötti munkamegosztás nem formális, nem öncélú, hanem arra van hivatva, hogy a demokratizmus útján betöltsse a mozgalom rendeltetését, szolgálja a tagságnak — a kötelezettségeket is feltételező — jogait.

Szükséges tehát, hogy mindezek mellett a választott szakszervezeti tisztviselők — a bizalmiak, főbizalmiak és helyetteseik, a szakszervezeti bizottságok és a munkabizottságok tagjai, a közép- és felszervek tagjai és tisztviselői — ismerjék és gyakorolják az alapszabályban leírtakat. Törekedjenek arra is, hogy a szakszervezeti tagok kö-

zött népszerűsítsék a szakszervezeti mozgalom céljait, feladatait, a tagok jogait és kötelezettségeit, hogy azok minél tudatosabban vehessenek részt a mozgalomban. Csak így érhetjük el, hogy a szakszervezeti tagok, a szakszervezeti csoportok cselekvő részesei, alakítói legyenek mozgalmunknak, az egyén, a kis és nagy közösségek, végső soron az egész társadalom hasznára.

Az alapszabály érvényesítése folyamatos feladat. Megvalósulásának fontos feltétele a megismerésen kívül a tudatos alkalmazás: a tagok jogainak és kötelezettségeinek, a demokratikus centralizmus előírásainak állandó gyakorlata, illetve gyakorlása. A szervezeti életnek viszont fontos feltétele az is, hogy az alapszabály kövesse az életet, igazodjon a szervezeti és működésbeli változásokhoz. Ennek szellemében érvényesítette a XXIV. kongresszus — első sorban az alapszervezetek szintjén — a két kongresszus közötti változásokat.

Az alapszabály minden szakszervezeti tagra és szervezetre kötelező. E kereten belül azonban — különösen a szervezeti felépítésben — nagyon sok szakmai sajátosság, különlegesség is érvényesül. Ezért kimondja az alapszabály, hogy „az iparágilagazati szakszervezetek — a szakszervezetek alapszabálya alapján és sajátosságaiknak megfelelően — működési szabályzatot készítenek”.

I. A SZAKSZERVEZETI TAGOK JOGAI ÉS KÖTELEZÉSEI

Az alapszabály rendelkezése szerint minden munkaviszonyban álló dolgozónak, nyugdíjasnak, szakmunkástanulónak és felsőoktatási intézmény hallgatójának joga, hogy szakszervezeti tag legyen. Sőt, a XXIV. kongresszus úgy döntött, hogy állandó munkaviszonyban nem álló, de társadalmi igényt kielégítő dolgozó, alkotó is lehet szakszervezeti tag.

A szakszervezeti tagság önkéntes. Tehát senkit nem kényszerítenek arra, hogy a mozgalom tagja legyen. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a még szervezeten dolgozókat, az újonnan munkába lépőket magukra hagyjuk. Elsősorban a bizalminak és helyetteseknek, de a csoport valamennyi tagjának is törődnie kell velük. Mindenekelőtt a példamutató szakszervezeti munkával kell megnyerni őket a belépésre, ezzel egyidejűleg meggyőzni a mozgalom lényegéről, a tagság értelméről, hasznáról. Csak így érhető el, hogy egyre több tudatos tagjuk legyen az alapszervezeteknek, akik nemcsak formailag szervezett dolgozók, hanem rendszeres munkájukkal és cselekvő, tevékeny magatartásukkal, véleményük bátor hangsúlyozásával segítik a szakszervezeti csoportot szervezeti életének alakításában és a bizalmit felelősségteljes feladatának ellátásában, a csoport tagjainak kép-

viseletében, érdekeik védelmében.

Az alapszabály a szakszervezeti tagság feltételeként mindenkitől elvárta állampolgári, emberi magatartást, illetve az alapszabály betartását jelöli meg. Ez azt jelenti, hogy minden, a hazáját, népét, a társadalmi rendet tisztelő, a társadalom céljaitért tenni kész dolgozó a mozgalomban is tevékenykedhet, ezzel is segítve gazdasági, szociálpolitikai, művelődési céljaink elérését.

A SZAKSZERVEZETI TAG JOGA:

1. Minden szakszervezeti tagnak választójoga van. Ez azt jelenti, hogy személyesen választja a szakszervezeti csoportban a csoport vezetőit: a bizalmit és a bizalmi helyettesét. Ez a jog azzal a kötelezettséggel jár, hogy valóban arra adja szavazatát a csoport tagjai közül, akit erre a tisztségre a legalkalmasabbnak tart. Tehát — saját maga és a közösség érdekében is — törődnie kell azzal, hogy ki vezeti a csoportot. A tagságnak ezt valós igényekkel, vitával, érveléssel kell elérnie. Így lehet sablonmentes, a formális kézfelemelés helyett valóságos választójogot gyakorolni.

Alapszervezetében minden szakszervezeti tag személyesen él választójogával. A közép- és a felső vezető szervek választásához küldötteket választ. A küldötteknek tolmácsolniuk kell az egyének, a szakszervezeti csoport-

tok általános véleményét, meghatározott igényeit, kéréseit, hogy a küldötttervezet résztvevői ezek ismeretében — a szakszervezeti tagsággal egységben — dönthessenek. Így válik a választás — akár személyesen, akár küldöttek révén — az eredményesebb munka, a valóságos érdekképviselet és érdekvédelem hajtóerejévé.

Minden szakszervezeti tag 1-4 évi tagság után különböző szakszervezeti tisztségekre választható. Ez szervezeten belüli választással van az előzőekben említett választójoggal.

2. Minden szakszervezeti tag — személyesen vagy képviselőinek révén — részt vehet a szakszervezetek előtt álló feladatok kialakításában, elősegítésében; közvetlen szavazással, vagy képviselőinek útján. Különböző szintű határozatok, döntések, ajánlások elfogadásában. Részt vehet a szakszervezeti csoport, illetve a különböző szervezetek munkájának értékelésében, az általuk hozott határozatok végrehajtásának ellenőrzésében.

Ez a jog a szakszervezeti tagság aktivitását igényli. Mindenkinél megvan a lehetősége, hogy szakszervezeti csoportjának munkájában képességének, hozzáértésének megfelelő részt vállaljon. Ha mindenki — vagy legalábbis a többség — ezt teszi, akkor fejlődik az egész mozgalom, akkor a valóságos feladatokat oldják meg, a jogos igényeket elérik, ki, aminek az egész tagság, végső soron az üzem, vállalat, intézmény, az egész társadalom látja hasznát. (Folytatjuk.)

Ungár György

Egyszer elosztani, máskor ajánlani

A bizalmi gondjai, tennivalói az üdültetéssel

A szakszervezeti munkának egyik leggyakrabban vitatott területe az üdültetés, azon belül is az üdülőjegyek szétosztása. Talán egyetlen taggyűlés vagy bizalmi testületi ülés sem zajlik le olyan felszólalás, kritika nélkül, mely ne lenne ezzel a kérdéssel kapcsolatos. Szinte már közhelynek számítanak az észrevételek, hogy kevés a fődényre szóló, főleg családok beutalójegy. Sokan kifogásolják azt is, hogy a fődényi beutalók között igen kevés a Balatonra szóló üdülőjegy. Közélsz, nem közélsz, igen gyakran elhangzanak ezek az észrevételek, annak ellenére, hogy közismert a válasz is: Gazdasági helyzetünk nem teszi lehetővé, hogy az üdülő fejlesztése megközelítően kielégítő módon lépeztethessék a dolgozók egyre növekvő üdülési igényét. Ezért fokozott mértékben kell vigyázni arra, hogy a rendelkezésre álló, meglehetősen korlátozott számú üdülőjegyeket a legkörülményesebb mérlegelés után osszák szét az erre hivatott szakszervezeti szervek.

A szakszervezet és a dolgozók legközvetlenebb kapcsolata a bizalmi hálózat útján épül ki. A miskolci tsz néhány szakszervezeti bizottságánál tett látogatásunk során megpróbáltunk tájékozódást kapni arra, hogy a bizalmiaknak milyen az együttműködésük az üdülési felelősökkel, szb-titkárokkal az üdültetési munkában, főleg az üdülőjegyek szétosztásában. Megpróbáltunk választ kapni arra, hogy a bizalmiak egyetértési joga milyen mértékben érvényesül az üdülőjegy szétosztásánál.

Nehogy tájékozódásunk egyoldalú legyen, különböző adottságú szb-k illetékesével beszélgettünk. Felkerestük a postaigazgatóság, Miskolc 1 postahivatal, a hálózatiépítő üzem, valamint a gépjármű szállítási üzem szakszervezeti bizottságát. Beszélgettünk bizalmiakkal, főbizalmiakkal, üdülési felelősökkel szb-titkárokkal. A gondok, a dolgozók észrevételei mindenütt csaknem azonosak, mint amelyekről már előbb szöveztünk, de az üdülőjegy szétosztásával kapcsolatosan — adottságaiknak megfelelően — mégis különböző módszereket, gyakorlatot alkalmaznak.

A tsz az üdülőjegyeket létszámarányosan a terület szakszervezeti bizottságai között szétosztja. Az üdülési lehetőségeket hirdmény útján az szb a dolgozók tudomására hozza. Tulajdonképpen itt kezdődik a bizalmi feladata: felhívni a dolgozók figyelmét az üdülési lehetőségekre, és igényüket kellő indoklással továbbítani az üdülési felelőshöz. Ez még nem megy kellőképpen. Az üdülési lehetőségek ismertetése általában megfelelő a munkahelyeken, a szakszervezeti csoportoknál, de a dolgozók igényeikkel többnyire közvetlenül az üdülési felelőst vagy magát az szb-titkár keresik meg. Így aztán, főleg ha egy üdülőjegyre több jelentkező van, külön ki kell kérni a bizalmiak véleményét, ha pedig két igénylő van egy szakszervezeti csoportból,

Horváth Dezső

A Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának június havi programja

Június 2. (kedd), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. Brebovsky Judit—Madarász Erika: A távközlési fejlesztés tendenciái.

Június 4. (csütörtök), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. Sáfár Zoltán: Terhelési kábelek átviteli jellemzői távközlési-előfizetői hálózatokban (első rész).

Június 10. (szerda), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. Száva István: A postaforgalmi társaság változása 1981-ben.

Június 18. (csütörtök), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. Sáfár Zoltán: Terhelési kábelek átviteli jellemzői távközlési-előfizetői hálózatokban (második rész).

Június 30. (kedd), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. Móritz József: Közlekedéstudományi egyesületi tagozat június havi programja és gazdasági szempontok a postahivatali hálózat telepítésénél és a meglévő hálózatok értékelésénél.

Ha a világon mindenki ilyen volna...

A HTI jogsegélyszolgálatának gyakorlatából

Nevezzük az eset hőst Máriának. Nos, Mária elmúlt harminc. Még szép, de már nem akar férjhez menni. Van ugyanis valakije, akit a világ minden kincseért oda nem adna: Pistike, aki most nyolc hónapos. A gyermek apja elismerte Pistikét, így gyermek-tartásdíjat is kap Mária. Az egy-szobás lakás egyik sarka Pistike birtokában. A gyermekszekrényben katonás rendben tornyosulnak Pistike ruháskái, amelyeket anyukája kis keresményéből már terhességének kezdetétől gondosan és apránként előre beszerzett; a polcon az Anyák Könyve. A szülési szabadság azonban gyorsan eltelt. Egy egyedülálló anya nemigen élvezheti gyermekének nevelését a gyermekgondozási segély összegéből. Tehát intézkedni kellett, hogy Pistike bölcsődébe kerüljön, és Mária visszatérjen munkahelyére.

Igen ám, de az egészségügy nemcsak a gyógyítást szolgálja. Néha abban is „segít”, hogy elvesztse békétűrését az is, aki különben a legnyugodtabb. Mária sorsa éppen a gyermekintézeti elhelyezés körül jutott válságba. Mikor hetedszer küldték el Máriát azzal, hogy ismételt vizsgálatot végeztessen el a gyermek székletén — mivel a korábbi leletek vagy elavultak, vagy elkal- lódtak az eljárás útvesztőiben — Mária sírógörcsöt kapott az orvosi rendelőben, ahová injekciókúra járt, korábbi ideggyengesége miatt.

Ki tudja, miért, ki tudja, ki-nek az utasítására, másnap reggel mentőautó állt meg Mária háza előtt. Közölték, hogy Máriát elmebetegintézetbe, fiát pedig állami gyermekotthonba viszik. Mária hiába tiltakozott, a rendelkezést kegyetlenül végre-

hajtották. Mária kétségbe volt esve. Betették egy zárt osztályra, ahol csupa „komplett örültet” gyógyítottak. Ő erős nyugtatókat kapott, hogy elviselje helyzetét. Egy hét után kiengedték a kórházból. Ez annál is indokoltabb volt, mivel nem szorult kórházi kezelésre. Igen ám, csak hogy a fiát nem kaphatta vissza. Azt közölte vele a gyermekotthon vezetője, hogy kéthetente, vasárnap, ablakon keresztül megnézheti Pistikét.

Mária szíve elszorult, amikor látta, hogy Pistike közönyös kábulatban néz reá az üvegen keresztül. Mint mondták: nagyon nehezen illeszkedett be az új, intézeti környezetbe. Nagyon, nagyon sokat sírt, miután több mint nyolc órán át mentőők tartották és adták kézzel kérésre, egyik autóból ki, másik autóbába a kisfiút, aki addig csak édesanyja szelíd szeretetét ismerte.

Mária munkahelyi vezetőjétől kért segítséget. Tudta, hogy vezetője melegsívű, bátor asszony. Mária jó helyre fordult, mivel ügye másnap már a jogsegélyszolgálat előtt volt. Mária vezetője és a szakszervezeti jogász mindennek utánajárt. A kerületi tanács elismerte, hogy Mária nem ok nélkül „borult ki” a gyermek bölcsődei elhelyezésével kapcsolatos tortúra során. Sőt közölte, hogy Mária bármikor elviheti az állami gyermekintézményből a fiát. Ezen felbátorodva a jogsegélyszolgálat vezetője és Mária vezetője felkereste a kórházat, ahol Máriát kezelték. Ott az osztályos orvos elmondta, hogy véleményük szerint nincs semmi akadálya, hogy Mária maga nevelje gyermekét, hiszen alkalmas arra. Igaz, ezt nem adták írásban, mivel a főorvos nem volt bent, és csak ő „szentesíthette” volna ezt a szakvéleményt.

Ezek után teljes igazuk tudatában állítottak be a kisfiút az állami gyermekotthonba. Ott a főorvos elmondta, hogy csak akkor hajlandó a gyermeket kiadni, ha Mária igazolja, hogy alkalmas a nevelésére (olyan határozat, szakvélemény hiányában is, amely az ellenkezőt állította volna), esetleg, ha főnöke és a jogsegélyszolgálati jogtanácsos vállalja ezért a felelősséget. Mária segítői hallották az idegkórházi szakvéleményt, miszerint az anya alkalmas gyermeke nevelésére. Látták Mária lakását és azt, hogy milyen körülményben gondskodott Pistike neveléséről. Vállalták a felelősséget. Jegyzőkönyvet készítettek és kezességnyilatkozatot tettek, hogy Máriánál, az anyánál jó helyen van a gyermek.

Még néhány órai várakozás, és Mária újból magához ölelhetette Pistikét.

A napokban láttam őket, mindketten újra boldogok. Mégis, két kérdés maradt bennem:

1. Ha a gyermekintézeti orvos előtt kétséges volt az anya alkalmassága, orvosi lelkiismeretét meg tudta-e nyugtatni azzal, hogy két laikus, de jó szándékú személy felelősséget vállalt az anya megfeleltetéséért? Azt hiszi, hogy kibújhat a felelősség alól, ha a jó szándék téves volt?

2. Mi lett volna Mária és Pistike sorsa, ha vezetője és a jogsegélyszolgálat nem áll ki mellette? Mi a MÁRIÁK és PISTIKÉK sorsa, ha senki sem áll ki a HÍVATALLAL szemben?

Ha egy ember tapasztalat is, amelyet a jelen cikk írója, mint gyakorló jogsegélyszolgálati jogtanácsos közzétesz: A jogásznak olykor, hogy eredményt tudjon elérni, fegyvertársakra van szüksége, mégpedig olyanokra, akik emberségből példát tudnak adni. Köszönet ezért a vezetőnek, aki a keze alá beosztott takarítónőért minden elvárható emberi erőfeszítést megtett, aki nem bűjt ki — gyávák módjára — az alól a kockázat alól, hogy a kétségbeeséssel megélt anyáért a leg súlyosabb felelősséget is magára vállalja.

Ha a világon mindenki ilyen volna...

Dr. Pék Adrienne

VIRÁGCSENDELET
(Majsa Mária metszete)

Eszközérték és beruházási költségek

A távközlés fejlesztésének gazdasági indokai

Sajátos módszereivel segíti a szakszervezet az iparág és ágazat gazdasági feladatait, s ugyan- csak sajátos módszereik vannak ez irányú tevékenységükben az egyéb társadalmi szervezeteknek, például az MTESZ tagegyesületeinek, esetünkben a KTE postai és távközlési tagozatának. Egészen természetes, hogy a szakszervezetek figyelemmel kísérik a társadalmi egyesületek munkáját, sőt érdeklődésükkel, részvételükkel támogatják is az ott folyó eszmecseréket, vitákban testet öltő gondolatokat.

A posta szolgáltatásainak fejlesztése körül kialakult sok vita közepette nem kerülhetett el figyelmünket Borsos Károlynak a távközlés fejlesztésének gazdasági indokairól februárban tartott előadása. A hallgatóság által meglehetősen sok hozzászólással kísért előadás után felkerestük a szerzőt, hogy gondolatait — népszerűen kifejtve — nem szakértő olvasóinknak is tolmácsolni tudjuk.

— Mondani szeretném az eszközérték, a beruházási költségek és a várható bevételek összefüggése köré csoportosítottat.

— Igen, a fő kérdés az, hogy a mai árakkal számolva létrehozható-e egy gazdaságosan működő távközlési-hálózat. A számításhoz segítséget nyújt a külföldi szakirodalomból megismert Huntley-törvény. Eszerint az eszközérték a várható (potenciális) bevételek háromszorosa lehet.

— Az ötödik éves terv folyamán az említett törvény többé-kevésbé ráillett a tényszámokra. Kérdés azonban, hogyan állunk majd a jövőben, mondjuk az ezredforduló táján.

— Számításom szerint a jelenlegi körülmények 4,7 milliárdos bevétel — figyelembe véve a tervezett kapacitásokat — várhatóan 21—22 milliárd forint-ra növekszik. Ennek megfelelően az eszközértéknek 63—66 milliárdnak kellene lennie. Az ezt jelentősen meghaladó eszközérték fel-emésztja a bevételt.

— Az utóbbi években ugyan- csak megnövekedett az egy fő- központi kapacitás beruházási költsége, s ez az irányzat a VI. ötéves tervben, sajnos, erőteljesen folytatódik. Olyannyira, hogy a beruházási értékek illetően növekedése veszélyezteti a távközlési-szolgálat gazdasági egyensúlyát.

— Tapasztalható-e hasonló irányzat a külföldi távközlési-hálózatok fejlesztésénél?

— Nem egészen azonos bázisra támaszkodó szakirodalomból az előadás során ismerttettem a több ország gyakorlatában kialakult beruházási költségeket; ezek rendre alacsonyabbak a mieinknél. A Szovjetunióban kifejlesztett számítási módszer adaptálásával meg tudnánk állapítani a távközlés népgazdasági hasznosságát. Az ő módszerükkel számított népgazdasági haszon is korlátozza az eszközértéket.

— Mindebből azt a következtetést kellene levonnunk, hogy az eszközérték helyes kialakítása az elsőrendű feladat, s ennek alapján kell méretezni a beruházási költségeket.

— Megítélése szerint miből lehetne kiindulni?

— A hozzászólások java része az egységarak körül mozgott, és nem annyira a koncepcióval foglalkozott. Megszívlelendő Horváth Imrénnek, a BHG mérnökének a hozzászólása. Azt mondta, hogy az ipar csökkentette a központberendezések árát, tehát ez nem lehet a beruházási költségek növekedésének oka. Éppen ezért meg kellene vizsgálni — a velünk összemérhető nagyságú országok példáián nyomán —, miből is adódik a nagy költség-növekedés.

Gondolatébresztő, érdekes, nem utolsósorban pedig közérdekű előadásnak adott otthont a KTE postai és távközlési tagozata. Sajátos módszereivel — reméljük — segítséget nyújtott az illetékes szakembereknek felelősségteljes gazdasági munkájukhoz.

Benda István

Nehéz, de szép hivatás

Minden tisztelem a postás kézbesítőké, akik hóban, fagyban, sárban, kánikulában végzik lelkiismeretes munkájukat. Különösen kijár a tisztelet, ha kézbesítőnővel találkozom. Gyermekkoromra visszagondolva csak postás bácsikra emlékezem. Ma már egyre több nődolgozónk veszi vállára a táskát, dacolva az időjárással, vállalja ezt a nem éppen könnyű foglalkozást. Budapest 62. postahivatalban munka után Kovalovszki Lászlónéval beszélgetek.

— Nagyon fáradt?

— Nem mondanám, a mai nap olyan közepes volt, különben is megszoktam már. Persze, azért vannak napok, amikor nagyon elfáradok.

— Mióta kézbesítő és hogyan került kapcsolatba a postával?

— Bizony, repül az idő, már 21. éve kézbesítek. Úgy kezdődött, hogy Lőrinciben, ahol lakunk, az akkori kézbesítő néni nyugdíjba készült. Amikor csak találkoztunk, mindig arról beszélt, hogy jöjjenek a postához, szívesen átadná nekem a helyét. Hamarosan megtetszett a gondolat, és 1959-ben már kézbesítettem falunkban. Vidéken 17 évig dolgoztam, majd a fővárosba kerültem. A 62-esben a negyedik éve kézbesítek.

— Van-e különbség a városi és vidéki kézbesítés között?

— Természetesen van. Tudom, ezt pesti kollégáim nemigen ismerik el, de én 17 évig csináltam, tehát benne voltam: a vidéki kézbesítés a nehezebb. Itt a szó igazi értelmében vett egyesített kézbesítés folyik. Minden postai anyagot, hírlapot, csomagot házhoz kell szállítani. Mégis a vidéki éveimre emlékezem szívesebben, mert úgy érzem, ott közvetlenebb volt a kapcsolatunk a közönséggel.

— Bizonyára nem könnyű egy kézbesítőtáskát. Nem megerőltető munka ez a nők számára?

— Bizony, nem könnyű, érdemes volna egyszer belenézni azokba a táskákba, mikor reggel kiindulunk. Néha 30 kilónál is többet viszunk. Nem mondom, nagy könnyítés, mióta bevezették az előreszállítást. Azonban nagyon jelentős még így is a kézbesítők fizikai terhelése. Nálunk, benn a 62-esben is vannak nehézségek. Például gyakran rosszak a liftek. Hol a személyszállító, hol a teherszállító, vagy éppen mindkettő. Ennek kijáratása, sajnos, nem egy-két nap, hanem hetekbe kerül. A kézbesítőterem a 3. emeleten van, de aki ismeri az épületet, tudja, ez hat emeletnek is beillik. Az idősebb szaktársaknak éppen elég a napi lépcsőzések után még ide is felkapaszkodniuk.

Közben megérkezik a férj — aki szintén kézbesítő —, végezve a leszállással asztalunk mellé telepszik.

— Mi a véleménye a nőkről mint kézbesítőkről?

— Nagyon jó. Hivatalunkban kétszázán vagyunk kézbesítő, ebből tizenhárom a nő, és valamennyien a legjobb munkatársak. A feleségem például sokkal nehezebb jaratot visz, mint én, de sohasem panaszkodik, hogy fáradt. Nagyon közvetlen kapcsolat tud teremteni az emberekkel, született kézbesítő.

— Sokan panaszkodnak, hogy a nyugdíjkiadás késik, nem pontosan hordják ki. Mi erről a véleménye?

— Azelőtt általában hat nap alatt végeztünk, most tíz napig is húzódik a nyugdíjkézbesítés. Hogy mi ennek az oka? A fővárosban igen sok a nyugdíjas és a nyugdíjak összege is nagy. Jó lenne, ha nyugdíjkiadás az ellátmány összegét megemelnék.

— Mit javasolnak még?

— Azt hiszem, ez valamenynyit kézbesítőt érint az országban — kezdi Kovalovszki László. — Ez a tv-félek beszéde. Nagyon sokan vannak, akik egyszerűen nem akarnak fizetni. Van, aki több hónappal is el van maradva. Azt javaslom, hogy ilyenkor ne csak 6 forintba büntessenek, hanem jóval nagyobb összegre. Vagy ha ez nem lehetséges, teljesen meg kell változtatni a díjbeszedés formáját.

— A másik mindennapos téma a kongresszus óta az ötnapos munkahét. Nagyon örülnék, ha ez megvalósulna. Most minden második szombat szabad; de hogyan! Én úgy vagyok szabad, hogy kollégám dolgozik helyettem, viszi az én járatomat is. A másik héten pedig fordítva. Igaz, ilyenkor az ajánlott küldeményt nem kell kivinni, viszont az értékleveleket, a munkabér jellegű utalványokat kézbesíteni kell.

Eddig a riport, köszönöm az őszinte beszélgetést a Kovalovszki házaspárnak. Általuk ismét gazdagodott a kézbesítők nehéz, de szép munkájáról alkotott képünk. Ne feledjük, a legközvetlenebb kapcsolatban ők állnak a közönséggel, és a közvélemény rajtuk keresztül érzékeli a posta jó, vagy rossz munkáját. Több megbecsülést, több tiszteletet tehát kézbesítőinknek!

Kovaresik Pál

Vállalással kezdték az évet

Kábelregetegben és párás, meleg helyiségben találtam a Törökös brigád vezetőjét, Taracközi Lászlót és egyik tagját, Horváth Zoltánt. Alközponti hálozatot szereltek a Népstadionban. A brigádvezető panaszkodott is a derekára, az egyforma mozdulatoktól elfáradt, elszibadt.

Levegősebb helyen, a közeli büfében ültünk le beszélgetni. Nem zavart bennünket, hogy ők munkaruhában, s a ki-bejövő sportolók elegánsan.

A Posta Központi Kábelüzem brigádja 1977-ben alakult, öttagú. Az említettek kívül a közösséghez tartozik még Bíró Lajos szerelő, Lévai György segéd-szerelő és Sánroczi István építész-vezető.

Néha kicsit harcolni kell, hogy ne szedjék szét a brigád, szakmailag túl erősnek tartják — hallom a brigádvezetőtől.

Munkánk pedig éppen ezért eredményes, mert ismerjük egymást, tudjuk, ki mire képes, mit lehet rábízni, miben szorul segítségére.

— Itt van például Horváth Zoli. Szakközépiskolában érettségizett, autószerelő a szakmája, de eljött kábelregetőnek, itt többet keres, kell a pénz. Tavaly júniusban szerelt le, házasa, van egy négyéves kislánya. Most építkezik Kerepestarcán, a brigádtagok nagyon sokat segítettek minden segédmunkában. Már bevonulása előtt le akarta tenni a szakmunkászvizsgát, nem sikerült, két héten múlt. Most azt ígéri neki, augusztusban lesz rá lehetőség Vácott.

A brigád másik fele a kábelaknában szerel... És milyen jó, hogy erős a gárda, ugyanis Bíró Lajos beteg, és segéd-szerelőjére lehet bízni a munkát — mondja Taracközi László.

Később Lévai Györggyel is megismerkedem, vékony, fekete fiatalember, mosolygós szemekkel.

Saját nevelés, nálunk volt ipari tanuló. Megszerezte a gépkezelői jogosítványt, ő vezeti a Barkast. Tanul is, most végzi a negyedik gimnáziumot. Segéd-szerelő, de megbízhatóan helyettesíti a szerelőt.

— Mutakozzék be néhány mondatban a brigádvezető is!

Harmincöt éve vagyok az üzemben, talán nyolcan-tizen képviseljük az idősebb korosztályt, s igyekszünk tanítani a fiatalokat. (Az eredmény igazolja, hogy a módszerek jók.) Emlékeztet nap számomra 1980. december 22., amikor Pullai Árpádtól átvett a Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést. (Az idén Bíró Lajos lett kiváló dolgozó.) Szakszervezeti bizalmi is vagyok, a testületi üléseken meg tudom, mik a legfontosabb tennivalóink. Brigádunkat ezek teljesítésére ösztönöznöm.

Tavalyi munkájukkal ezüstkoszorús kitüntetést nyertek. Dolgoztak a Petőfi-hídon, a Marx téren, a pcm-hálózatban, nyolc nagy központban, a 35 éves programban a békásmegyeri konténerközponttal határidő előtt elkészültek. 1979-ben három ezer, 1980-ban 1500 órát takarítottak meg.

A múlt évhez fűződő esemény: az üzemi József Attila vetélke-

dőben harmadikok lettek, Horváth Zoli az ifjúmunkás versenyen első helyet szerzett. Társadalmi munkában a Zoltán utcai óvodát és a Hungaria utcai iskolát patronálják, elvégzik a szükséges javításokat. Legfrissebb vállalkásuk két másik szocialista brigáddal a szerszámtárolók felújítása, átalakítása. Egyelőre a brigádokét végzik el, ez mintegy 300 munkórát igényel.

— Ha már egy friss vállalkásnál tartunk, térjünk át az idei esztendőre! Hogyan segíti a brigád az új feladatok végrehajtását?

— Már a januárt vállalkással kezdtük. Az év első két hónapjában a Krisztina területén dolgoztunk, s felajánlottunk 150 óras megtakarítást. Lett belőle 400. Itt a stadionban kisebb munkánk van, 50 órát vállaltunk. Arról tudok, hogy júniusig a munkaelátottságunk hézagoss. De azt is tudom, hogy talán már májusban megindulnak az Árpád-hídon és a Flórián téren a kábelreelési munkák. A vezetőket kérték a brigádok segítségét, mivel hajrázni kell. Ha a határidő megkívánja, akkor még hétvégén is dolgozunk.

Nemrégiben új ifjú jelent meg körünkben, Holics András ipari tanuló. Felszabadulásáig mellettünk dolgozik. A gyakorlati szerelők és a tehetséges segéd-szerelők mindent megtesznek azért, hogy az utánpótlásra ne legyen panasz.

Az természetes, hogy továbbra is segítik egymást. Horváth Zoltánék össze szeretnének beköltözni a házba, otthonukba. Ahogy ipari tanuló részt vettek az alapozásban, a tehergépkocsira (C-fuvarral is támogatja a posta) felrakták, majd onnan lerakták az ötezer téglát, az idén is szívesen áldoznak szabad idejük egy részét az építkezésre. Bíró Lajoséknál pedig négy csemete van. Bármilyen segítségre szorul a család, ott van a brigád. Horváth Zolinak azért is szurkolnak, hogy sikerüljön a szakmunkászvizsga, Lévai Gyurinak pedig az érettségi. Egy piciny, öttagú kollektívában is bőven van esemény.

Az ezüstkoszorúhoz három ezer forint jutalmat kaptak. Az első rényes kitüntetés fehér asztal mellett ünnepelték meg. S azt is elhatározták, hogy 1981-ben is munkájukkal akarják bizonyítani: méltók voltak a címre.

Bánhidi Éva

A SZÖVETKEZET SEGÍTSÉGÉVEL

Üzem a Bakonyban

A varrógépek néha fülsértő zúgása aligha egyeztethető össze a szakszervezeti üdülő pihentető csöndjével. A zirci postásüdülőben azonban mind a kettő jól megfér egymással. Igaz, időben és az évszakok tekintetében bizonyos eltérés van a varrás és az üdülés között.

Kiválóan ezt is, azt is!

A tavasz és a nyár hat hónapja a pihenő családoké. Ilyenkor a személyzet — többségében asszonyok, lányok Zircről — sütfőz, takarít, programot szervez és kirándulásra hív. Az őszi és a tél távol tartja a családokat, mert az 1934-ben épített központi épületet és a faházakat fenn az erdőszélen nem lehet fűteni. Am a 23 dolgozónak ilyenkor munkát kell adni, olyan munkát, amelyet tehetségükkel és

néhány kiló volt az igény. Hiányzott az állandó, az évekre szóló munka.

S akkor jelentkezett a sümegi FOLTEX Szövetkezet.

„Ha előbb tudtuk volna...!”

Siposné dr. Kiss Gizella, a sümegi elnöknője személyesen kereste fel a zircieket.

— Ha előbb tudtuk volna — mondta, és kevés szóval meggyőzték, hogy a sümegi munkát adnak, nem egy, hanem 5–10 évre. Erdemes tehát belefogni, helyet adni, üzemet berendezni az üdülőben.

A nyári étteremben rendezték be az üzemet. Most 14 varrógépet hoztak, és lassan túl vannak a betanulás izgalommal járó időszakán. Kuzmann Ferdinánd, a legidősebb dolgozója az üdülő-

szorgalmukkal egyaránt elgyőzőnek.

Nem a pénz miatt kérik, várják ezt a dolgozók, nem a kereset az első, hanem a munka, amely az ember egyik fontos életeleme. Ezek az asszonyok, lányok már tíz év óta olyan szeretettel és odaadással szolgálják ki a családokat tavasszal, nyáron, hogy hat alkalommal kiérdemelték a „Kiváló Üdülő” címet. Az év másik hat hónapjában is szeretnének ilyen eredményesen dolgozni.

Kacsala István, a zirci postás-üdülő gondnoka 1975-ben az Írószerszövetkezettel szerződött, és Pomázról szállították Zircre a golyóstoll-alkatrészeket. Itt összeszerelték és vitték újra Pomázra. A szövetkezet azonban olyan külföldi automatát vásárolt, amelyik összeszerelve és tízezerszám ontja a jó minőségű tollakat.

Következett a Herbária

Egy évig innen is munkát kaptak a zirci postás-üdülő dolgozói. Ezen az őszön és télen viszont csaknem munka nélkül maradtak. Próbálkoztak mindenfelé. Felajánlották kézügyességüket szilvásgombóc készítéséhez. Nem találtak megrendelőt. Házi, gyűrt tészta készítették, de csak

nek, nem gondolta volna, hogy egykor majd lánykarukakat varr Szita Ferencné (akiről elárulom, hogy 33 esztendő) szívesen fogadta a munkát, mert évekre megoldja a téli foglalkoztatást.

De elégedett a FOLTEX Szövetkezet is, hiszen az igen kelendő, a kereskedelemről sűrűn kéri alsókat varrják Zircen. A postás-üdülőben az új üzemet Kacsala Istvánné vezeti, aki szintén itteni dolgozó.

Mindenki elégedett

Az új bakonyi üzem beindulásával mindenki elégedett. Az üdülő, a dolgozók, a szövetkezet és a kereskedelem, de leginkább a vásárlók, akik az asszonyok, lányok munkája nyomán keresett árucikkhez jutnak. S hogy teljes legyen a sor, említsük meg: a mosonmagyaróvári fűhérműgyár a tulajdonképpeni megbízó. Ő szerződött a FOLTEX-szel, onnan küldték Margitot és Magdát, a két szakmunkást, és a szerelőt, hogy betanítsa az asszonyokat, kézhez igazítsa a gépeket.

Olyan varrógépeket, amelyek egyre nagyobb mennyiségben ontják a Bakony közepén a gyermeknadrágokat...

Gáldonyi Béla

POSTATÖRTÉNETÜNK TÁRHÁZÁBÓL

A két dignitárius

Az UNESCO munkatervében benne foglaltatik az a tétel, amely a történelem megbecsülése és ismerete felé kívánja fordítani az emberek figyelmét: ne feledkezzenek meg arról, hogy sok-sok generáció munkája előzte meg tevékenységüket. Aki ismeri a történelmet — közvetlen munkatervének történelmet is — erősebben kötődik ahhoz a közösséghez, amelyhez tartozik. Ezt az elvet követve gyakran visszatérünk a posta is több évszázados múltjának kimeríthetetlen gazdagságára.

Az osztrákok csaknem 500 éve, hogy az első szervezett postavonalat hazánkban fölláttatták. És 350 évig a kezükben is tartották a magyarországi postákat. Az 1848. évi szabadságharcot megelőző évtizedben két olyan kiváló képességű magyar ember került a posta szolgálatába, akik nemcsak a postakezelés magyar-á átalakításán, hanem a mai posta alapjainak lerakásán is sokat fáradoztak. Ez a két szakember Kardos Sámuel és Torbófy Lajos volt. 150 éve annak, hogy működésüket a postán elkezdték, megérdemlik, hogy megemlékezzünk róluk.

KARDOS SÁMUEL egyik legtehetségesebb tagja volt annak a csoportnak, amely az 1830-as évek elején hosszas és fárasztó küzdelem után kivívta, hogy hazánkban a tősgyökeres magyar

postások ne a németet, hanem a magyart használhassák hivatalos nyelvül.

Kardos, apja után, örökösödés révén, Tálya mezőváros (Zemplén megye) postamestere lehetett volna. De magas képzettsége, tehetsége, főleg tettvágya arra ösztönözte, hogy a kassai kerületi főpostaigazgatósághoz felvétesse magát díjtalan gyakornokként. Szellemi tehetsége révén nagyon hamar megnyerte főnökeinek bizalmát, és két év után már, a szolgálati ranglétra figyelmén kívül hagyásával, mind komolyabb megbízatást kapott. 1836-ban a legfelsőbb helyről jutalomban részesült, amely kitüntetés abban az időben a legrendkívülbb esetek közé tartozott.

Az első független magyar minisztérium Kardost 1848-ban megbízta azzal, hogy a nemzetgyűlés tagjainak levelezését kezelje. Kitűnő képességeivel itt is magára vonta a figyelmet, és ki-nevezte az ország főpostaigazgatójává. Szervezési tehetsége tevékenység tekintetében egyedül csak Szemere Bertalan múlta felül.

A világsíri fegyverletétel után bekövetkezett gránátok kardost is hosszas bűdosásra kényszerítették. A zaklatások elől kis birtokára menekült, s ott gazdálkodás mellett mint biztosítási ügynök kereste meg kenyerét, míg aztán a kiegyezés után, 1868-ban — 19 évi szünet után

Kedves Postás Dolgozó!

Ki írta az első általános postatörténetet?

Engedjék meg, hogy néhány gondolatot fűzzek **Halmi Ida** szaktársnő *Postatörténetünk tárházából* — *A legelső postamester* című írásához, melyet fokozottabb érdeklődéssel olvastam, mivel magam is a községi postahivatal történetét kutatom, gyűjtögetem, írogatom.

Nem egyszerű dolog annak eldöntése, hogy kinek nyújtuk a pálmát „a legelső összefoglaló postatörténeti munka” összeállításáért. A szerző **dr. Hennyey Vilmos** részesíti ebben a dicsőségben, viszont voltak már elődei is. „A postaintézet Magyarországon — keletkezése, fejlődése, és működése napjainkig” című munka **Hüberth Károly** magyar királyi posta-távirda felügyelő nevéhez fűződik. A könyvet 1886-ban adták ki. Ezt **dr. Szádeczky Lajos** az 1890-ben kiadott „Az első magyar postaszervezet és az Erdélyi posták a fejedelmek korában” című könyvének bevezető részében a következőképpen ismeri el:

„A legkiválóbb s az egyetlen általános magyar postatörténelem **Hüberth Károly** munkája: A postaintézet Magyarországon. Komoly igyekezet, kitartó szorgalom, a tárgy iránt való előszere, s kiváló szakismeret gyümölcse e munka.”

Hüberth Károly Kőszegen született 1855. június hó 9-én és

Kőszegen halt meg 1896. szeptember hó 20-án, 41. évében.

Amikor a községi királyi postahivatal közvetlen állami (kincstári) kezelés alá került — 1882. április hó 1-től — a hivatal vezetésével **Hüberth Károlyt** bízták meg. **Hüberth** több felelős beosztása közben a Posta Közlöny szerkesztésében is részt vett.

1888. szeptember 27-én, az akkor felállított posta- és távirda tisztiképző tanfolyamhoz: „A postakezelési szolgálatból: a postaszállításra és kézbesítésre vonatkozó szabályok, utasítások, rendeletek stb. részletes tárgyalása és ismertetése, nem különben a külfölddel való postaforgalom” tanszékére rendes tanárnak nevezték ki. 1891. szeptember hó 1-től **dr. Szádeczky Lajos** egyetemi tanár utódként „A postai ügy fejlődésének története és a postaintézmény közgazdasági méltatása” tanszékére nevezték ki, és egyúttal felmentették „A postaszállítás és kézbesítés szolgálat” tanszékéről.

A **Hüberth Károlyra** vonatkozó adatokat, érdemeket még tovább lehetne sorolni, s meggyőződésem, hogy a **Halmi Ida** szaktársnő rendelkezésére álló adatok is indokolták tennék a jövőben munkásságának méltatását.

Mester István

Nyíregyházán jártunk

Nagyon jól sikerült kirándulást rendeztek a debreceni nyugdíjas postások áprilisban Nyíregyházára.

Megérkezés után kedves fogadtatás, autóbusszal városnézés, múzeum-látogatás, Sóstó-fürdő és a múzeum-falu megtekintése. A város nevezetességeiről, a múzeumok látnivalóiról **dr. Katona Béla** főiskolai docens nyújtott értékes tájékoztatást.

Ebéd az 1-es postahivatalban volt. A vonat indulásáig a műve-

lődsi házban **Tóth László**, a dohánygyár alközpontjának kezelője tangóharmonikán magyar nótákkal és operettzenével szórakoztatta a hallgatóságot.

A jól sikerült kirándulásért köszönet illeti a nyíregyházi szaktársakat, elsősorban **Paizs Lajosné** kultúrfelügyelőt, és **Horváth Ferenc** hivatalvezető-helytestet, a művelődési ház igazgatóját.

Udvari Károla

— ismét visszavágyott a hajdani pályára. A kereskedelmi minisztérium 60 éves korában a szegedi állami postahivatal főnökévé nevezte ki. De 1870-ben már megvált hivatalától, átadva helyét **Heim Mátyás**nak.

TOBORFY LAJOS a másik figyelemre méltó szakember irodalmat szerető, tollat jól forgató, több nyelven beszélő és igen olvasott fiatal férfi.

Kardos Sámuel ösztönzésére, akinél tizenegy évvel volt fiatalabb, a kassai postaigazgatóságán keresett alkalmazást. Szintén díjtalan gyakornokként kezdte, bár jogi végzettsége volt. Abban az időben **Szatmár, Szabolcs és Észak-Bihar** is az Éfmellekkel együtt a kassai postaigazgatósághoz tartozott. 1845-től 1847-ig az e területen levő posták ügyeit **Toborfy Lajos** intézte — a legméltányosabban. Ekkor már nős volt és apa. A díjtalan gyakornok, hogy családját eltarthassa, a nagynénjétől örökölt kezdetleges borkereskedést — hivatali teendői mellett — fölvirágoztatta.

A budai postaigazgatót, **Biringer Mátyást** a dunántúli megyék által javaslatba hozott új postavonalak helyszínen való szervezésére irányították. Csak azzal a feltétellel utazott el, ha a megbízható **Toborfy Kassáról** Budára helyezik. A helytartó tehát 1847-ben illő napidíjjal a budai főpostaigazgatósághoz kirendelte. **Toborfy** ettől a rendkívüli kitüntetéstől megszedülve nem csekély veszteséggel tudott jóvelmelmező borkereskedésén. Bi-

ringer Dunántúlra ment, és őszig vissza sem tért. De aztán is **Toborfyra** bízta az ügyvezetői teendőket.

1848-ban megalakult az első független magyar minisztérium. A postaügy **Klauzál Gábor** kereskedelemügyi miniszter alá tartozott. Az államférfi **Toborfy**nak értékre adta, hogy egy díszesebb állásra szemelte ki. De mire erre sor került volna, a minisztérium helyett a honvédelmi bizottmány vette át a kormányt. A postaügyek **Madarász László** kezébe jutottak. E kormány idejében **Toborfyra** az a feladat várt, hogy a Debrecenbe menekült vegyes elemekből egy ideiglenes postaszámvevőseget állítson össze.

Madarász után **Dusчек Ferenc** pénzügyminiszter vette át a postaügy kormányzatát. Ekkor **Toborfy** a kassai postakerület ideiglenes igazgatójává nevezték ki, majd **Kardos** országos főpostaigazgatósága alatt Pestre, központi postaigazgatónak.

Világos után **Toborfy** is állását veszítette. Ekkor az abbahagyott borkereskedést újra folytatta, és mint jogász tekintélyesebb családok pénzügyeit intézte. De még a Bach-korszak elején barátainak közbejárására kinevezték **Kassára** hivatali tisztnek. Különböző vezetői beosztások betöltése és szervezési feladatok ellátása után 1870-ben beadta lemondását.

Hogyan alakult tovább e két kitűnő szakember élete?

1870-ben már egyik sem vállalt hivatali munkát a postánál.

A Postások Szakszervezetének székházában május 1. tiszteletére rendezett ünnepségen a szakszervezet munkáját legjobban segítő postás dolgozók kitüntetésben részesültek.

A kitüntetettek egyike, **Galam-bos Sándor**, a Pécsi Postaigazgatóság területi szakszervezeti bizottságának fővizora a Szakszervezeti Munkáért arany fokozatú kitüntetésben részesült.

— A postánál 1927. augusztus 1-től, a Pécsi Postaigazgatóságon pedig 1950-től dolgoztam 1968. január 1-ig, nyugdíjba vonulásomig. Valójában 1945-től szinte folyamatosan látok el különböző szakszervezeti funkciókat is mindennapi munkám mellett. Nem mondom, hogy könnyű dolgom volt, sokszor csak éjjeli szolgálatvállalással tudtam megoldani, hogy a társadalmi munkámat is becsülettel ellássam.

— **Sanyi bácsi** a látszat ellenére sem fiatalember. Hogyan tud mégis a felelősséget igénylő feladatokban helytállni?

— Nemcsak a postai munkámat szerettem, hanem a különböző szakszervezeti megbízásokat — voltam számvizsgáló bizottsági elnök, gazdasági felelős, revizor — is mindig szívügyemnek tekintettem. Ezért aztán nyugdíjba vonulásomkor minden energiámat a szakszervezeti feladatoknak szenteltem, vagyis életritmumom nem állt meg. Nem akartam elkiabálni, de mióta dolgozom, egyetlen napra sem kaptam táppénzt — ennek 54 éve már. Rengeteg mozgással, utazással

Kardos Sámuel akkor 62 éves volt, **Toborfy** pedig 51. És továbbra is mind a ketten a postát szolgálták. Kidolgoztak egy olyan postareformot, amit az akkori postakormány elfogadott. Az ő elképzeléseik szerint alakult meg a postahivatalbeliek országos egyesülete, majd a segélyegylet és a nyugdíjegyesület is. Volt olyan reformtörekvésük, nem is egy, amelyet a posta csak a felszabadulás után tudott megvalósítani; például a postamestereségek államosítása.

Mind a ketten elhagyták biztos megélhetést nyújtó állásukat, holott egyikük sem volt gazdag a kor szigorú értelmében. De nyugtalanságuk fő oka nem anyagi természetű volt. A postáért éltek azután is, hogy visszavonultak. „Vén postás” és „Igazmondó” álnév alatt publikáltak a Postaközlöny című szaklapban. Oktattak, neveltek, utat mutattak. Szétszórták szellemük fényét. Törekvésüket nem a hírnév utáni vágy, hanem a lelkiismeret hajtotta.

Ki tudja, mikor van az ember a csúcson? Mikor nyújtja a legnagyobb teljesítményt? Ma már teljesen világos, hogy legtöbbet mind a ketten a kiegyezés után nyújtottak a postának, amikor erejükkel arra használták, hogy a postások jobb életkörülményeiért küzdjenek.

Kortársaik közül sokan nem vagy félreértették törekvéseiket, de ez mit sem vont le nagyságukból, mert az igazi nagyságuk szolgálatauk felemelő tisztaságában rejlett.

Halmi Ida

Erőt ad a munkához

jár a fővizori tisztség, hiszen négy megye: Tolna, Somogy, Baranya és Zala területén valamennyi postás alapszerv gazdálkodását ellenőrzöm. Talán az a tudat élte, hogy napokra, hetekre, hónapokra előre tudom, mit kell tennem, hogy a szakszervezet érdekvédelmi funkcióját minél jobban betölthesse, meg aztán, hogy munkámmal sok postás dolgozó érdekét képviseljem. Mindez nagyon jó érzés, és életere ad. Munkámhoz minden segítséget megkapok, így két revizor kolléga van mellettem, akikkel együtt dolgozva eddig még nem tapasztaltunk komolyabb visszaélést. Az alapszervezetek gazdasági felelőseivel pedig nagyon jók a kapcsolataink, ezt bizonyítják az 1964 óta rendszeressé vált egynapos kirándulással összekötött értekezletek, amelyeknek hagyományos színhelye Harkány, illetve Zalakaros. Az újonnan megválasztott gazdasági felelősöket sem hagyjuk magukra, hogy munkájuk csínját-bínját megismerjék, egy évig patronáljuk őket.

Gratulálunk **Galam-bos Sanyi** bácsinak a kitüntetéséhez, amely már nem az első, hiszen 1965-ben a Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozatot, 1972-ben Vezérigazgatói Elismerést kapott. Kívánjuk, hogy még sok évig a postás dolgozók érdekeit képviselhesse.

A Szakszervezeti Munkáért arany fokozatú kitüntetésben részesült **Takács Ferenc** is, a Fekér megyei Zámoly község postahivatalának kézbesítője. A kor tavaszi nap már barnára pirította arcát, hiszen reggeltől sokszor késő délutánig járja a falu utcáit, hogy eljuttassa a címzetekhez a postai küldeményeket.

— Jól ismerem a falut, itt születtem, itt élek azóta is. A postánál 1954-től dolgozom mint kézbesítő. Nem ez az első munkahelyem, de egyelőre úgy érzem, az utolsó. Gáton, a bauxitbányában kezdtem dolgozni, de néhány év után orvosi tanácsra, egészségügyi okokból kellett változtatnom, így lettem kézbesítő. Munkakörömben nélkülözhetetlen a helyismeret. De jó tudni azt is, hogy kinek mi

a szokása, mikor van otthon egy-egy család, no meg a kutyákkal sem árt jó barátságban lenni. A kézbesített levelek, táviratok örömet vagy bánatot a legtöbbször

megosztják velem, szinte már családtagnak számítok. Elmondhatom, hogy nagyon szeretem a munkámat.

— *A munka mellett mik a szakszervezeti teendők?*

— 1960-ban választottak meg bizalmasnak, bizalmiküldött és vezetőségi tag vagyok. Ha jól emlékszem, 1970-ben lettem munkavédelmi felelős. Ebben a tisztségemben az egész járásra kiterjed a munkám, ami 65 postahivatalt jelent. Bizony, sok esetben a szabad napjaimat áldozom föl, hogy ezt a munkát is jól végezzem. A sok éves kézbesítői tapasztalat segít a kollégák, főleg a kézbesítők érdekeinek képviselésében, ha egy-egy munkahelyi baleset előfordul, de szerencsére ez elég ritka. Mondogatom is, hogy a falusi kézbesítő három dolognak feleljen meg. Először is legyen jó helyismeret, másodsorban tudjon biztonságosan közlekedni, és harmadszor ne féljen a kutyáktól. Ha mindez együtt van, már nagy baj, baleset nem lehet.

Gratulálunk **Zámoly** postahivatali kézbesítőjének, **Takács Ferenc**nek a lelkes, jó szakszervezeti munkáját elismerő kitüntetéshez.

Czeglédi Cecília

NYUGDÍJBAN

Az idén, csaknem negyvenévi szolgálat után nyugdíjba ment **Debrecen 2** postahivatal egyik dolgozója: **Husi László**.

Az elmúlt öt év alatt, amit a levélszétosztásban töltött, megszámlálhatatlanul sok levél haladt át keze alatt, s ő mindig azon volt, hogy az minél hamarabb a címzett kezébe jusson.

— Nem mindig volt ilyen jó dolgom, hogy nyáron hűvösben, télen pedig melegben legyek, mint itt a levélszétosztásnál — kezdi visszaemlékezését **Laci bácsi**. — Amikor a negyvenes években mint csomagkézbesítő lófogat-hajtóként kezdtem **Kovács Gyula** keze alatt, elég hideg tél volt, de menni kellett. Szívesen csináltam, hiszen szerettem a munkámat és a családot is támogatni kellett. Sokan voltunk testvérek... Nem sokáig örülhettem munkámnak, mert jött a háború... egy ideig mint postal dolgozó fölmentést kaptam, de 1944 szeptemberében be kellett vonulnom. A szovjet frontra kerültem, ahol rövidesen fogságba estem. Hadifogolytársaimmal együtt Szocsiban dolgoztunk egy építkezésen. Itt beiratkoztam és elvégeztem az Antifasiszta iskolát, s 1948 novemberében hazatértem.

Hazatérése után jelentkezett volt munkahelyén, de a szűkös anyagi körülmények között dolgozó posta nem tudta foglalkoztatni. Az építőiparban vállalt munkát. Amikor 1951-ben ember kellett a lófogatú csomagszállít-

táshoz, volt munkatársai visszahívták. Ő gondolkodás nélkül azonnal elvállalta a felkínált munkalehetőséget.

Az idő múlásával a technika fejlődése a csomagkézbesítésben is éreztette hatását. A lovasfogatot felváltotta a gépkocsi, s **Husi László**nak választania kellett: tanul és marad mint levélkézbesítő, vagy búcsút mond a postának. Az előbbi választotta. Külterületi kézbesítő lett. Kerékpárral fagyban és tűző napon rótt a kilométereket **Debrecen** peremkerületein. Mindenütt ismerték, s szeretet övezte körzetében.

— Itt is utolért a technika — mondja mosolyogva. — Felszerelték a levélszekrényeket, támogatították a külterületi kézbesítést.

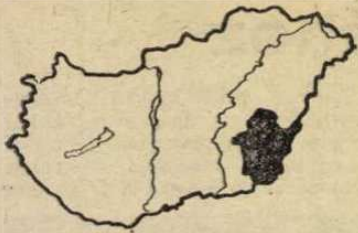
Jelenlegi munkahelyén 1975 óta dolgozott. Munkatársai szerették, megbecsülték a tapasztalt, idős kollégát.

— *Mivel fogja tölteni nyugdíjas napjait?*

— **Pihenéssel** és az unokákkal — mondja. — Szeretem a gyerekeket, de nem fogom elfelejteni a kollégákat sem. Jó volt közöttük, s ha a postai csúcsforgalom megkívánja, és hívnak, alkalmanként besegítek a levélszétosztásban.

Nyugdíjba vonulása alkalmából kívánjuk mi is olvasóink nevében, hogy **Husi László** minél tovább jól érezze magát unokái, családja körében.

Farkas János

Munkavédelmi őrzáraton Békés megyében

Vigyázat! Életveszély!

Ötödostályú postahivatal, helyi és helyközi központ, körzetmesterség — mindez egy életveszélyesnek nyilvánított épületben. S hogy az orosházi postaházat méltán minősítették ekképén, ahhoz elég szemügyre venni a kapubejáratot. Rögtön látható, hogy a boltívek meg vannak repedve, sőt el is ferdültek. Az emeletre felvezető lépcsősor törései ugyancsak az épületben uralkodó feszültségekről árulkodnak, s lehetetlen észre nem venni, hogy a felső helyiségek padlója a külső fal irányába lejt. Pedig a terhelés csökkentésére a felesleges oromfalat már lebontották, és amennyire lehetett, az alapot is megerősítették. Hiába, a megfelelő alapozás „megtakarítása” (nem a posta építette a házat), kíváltképp, hogy később még emeletet is húztak rá, előbb-utóbb megbosszulja magát.

Mégis, a ház elé érkezve, vagy a postahivatalba belépve senki sem gondolhat arra, hogy veszélynek van kitéve, sőt hogy az ott dolgozók ezt naponta hosszú órákon keresztül átélnek. A háznak ugyanis gazdája van, mondhatnánk valamennyi dolgozója gazdának érzi magát, mert szinte minden helyiségében — kivétel a körzetmesterség — tisztaság, rend uralkodik. S ez nemcsak a látszatra vonatkozik, a munkáról, a nyilvántartásokról is ezt kell mondanunk.

Pedig az öreg épület nem nyújt ehhez jó feltételeket. Hogyan is lehetnének meg ilyen helyen a szocialista normák? Nincs elég öltöző, kényelemről szó sincs, még a biztonság feltételei is hiányoznak. Csak egyetlen példa: a távközlési üzemegységben a berendezéseket hely hiányában az erősáramú egység közvetlen közelében kénytelenek javítani. A körzetmesterségnek is szolgálgion ment-ségére, hogy sem az emeleti szobában, sem az udvari raktárhelyiségben a zsúfoltság miatt megnyugtató rendet nem is lehet tartani; a berendezési tárgyak, a tisztálkodásra, étkezésre szolgáló eszközök és a váltott ruhák azonban kicsit katonásabban is állhatnak.

Gazda szeme...

Az orosházi posta nem mai rendeltetésére épült, nyilvánvaló, hogy nem is fog céljának megfelelő hátralevő — reméljük, rövid — idejében sem. Hogy azonban a nemrég épült és rövidesen újjáépített szarvasi postaház nem tudja a helyiségeket kielégíteni, az már elgondolkasztó.

A postahivatal terméi, helyiségei szépek, eléggé tágasak, kifogásolni valót nem is lehet bennük találni, a házban elhelyezett műszaki szervek viszont már nagyon szűken állnak a négyzetméterekkel. Mi ennek a következménye? A szobák sarkaiban szakszerűtlenül egymásra vannak

rakva a drága, kényes műszerek, vegyesen a használaton kívül álló berendezésekkel. Az amúgy is kevés szekrény kiszorul a folyosókra, csábítva arra, hogy a hulladékba való göngyöleget a tetejére rakják — az se baj, ha egymásra. Néhány Salgó-állvány, ha nem is oldja meg a helyiséggondokat, csökkenthetné a zsúfoltságot. Kár, hogy az ötletet a látogató adja, nem a gazda szemében villan fel a szikra.

Mert bizony, a többféle gazda az udvaron keresztülhaladva is behuny szemmel jár. Azért nem tűnik fel nekik, hogy ahányan vannak, annyi törmelék- vagy hulladékkupac ékteleníti az egyébként tágas udvart. Sőt, még egyvel több, mivel a fűtőberendezés átalakításakor keletkezett törmelék, leszerelt cső és szerelvény ott telelt, még márciusban sem szállította el a kivitelező. A hálózatos anyagok raktárának tövében is nehéz megkülönböztetni a még használatos támszerkezeteket a mellékük, közéjük keveredett és megüledett hulladéktól.

Mostohagyermek

A rossz környezet a munkára és a munkavédelemre gyakorolt valamennyi kedvezőtlen hatással, sajnos, egész Békés megyében kísért, s leginkább a körzetmesterségeket sújtja. Persze, általánosítani ebben a kérdésben sem lehet, a munkakörülményeknek a legkülönbözőbb fokozatait fel lehet lelni. Gyomán például a posta telken új, korszerű épületet húztak fel a körzetmesterség részére, embernek, felszerelésnek, anyagnak megfelelő elhelyezést, védelmet nyújtva. Mezőkovácsházán sem panaszkodhatnak telephelyükre a hálózatosok. Még talán fölös szobájuk is van, amelyre a porta másik oldalán álló, igencsak zsúfolt postahivatal pályázik tgg-szoba céljára.

Vegyes körülmények között dolgozik a tótkomlói körzetmesterség. Nem jutottunk el oda, elbeszélésből tudjuk, hogy négy évvel ezelőtt kaptak egy új, kelő kényelmet nyújtó faházat. Nem is volna baj, ha időközben a talajvízszint meg nem emelkedett volna. Így az emésztőgödör két-naponként megtelik, emiatt pedig a melléképítmények gyakorlatilag hasznavehetetlenek. Nem túl nagy költséggel be lehetne az épületet kötni a település csatornahálózatba.

Minősíthetetlen munkakörülmények látványáért a megyeszékhelyet kell felkeresni. Hol is lehetne máshol a körzetmesterség, mint a régi postáépület hátsó udvarában, a lovas posta idejéből visszamaradt rezervátumban. Igaz, hogy a postahivatal már a városközpont legkorszerűbb épületébe költözött, de az általa kiűrt helyiségeket nem a körzetmesterség kapta, az irodástul, raktárostul maradt az istállóépületben. Nem kérünk választ arra, hogy miért nem juthatott ez a néhány dolgozó, ha nem is korszerű, de legalább emberhez méltó fedélhez, ismerjük ugyanis a magyarázatot. Inkább arra len-

nénk kíváncsiak — s itt hadd utaljak a szarvasi példára —, hogyan maradhatott ki az épülőfélben levő műszaki palotából a tervezés során a város különböző pontjain bérleményekbe és század eleji raktárpépületekbe kényszerült megyei távközlési üzem a helybeli hálózattartó dolgozókkal együtt. (Hallomásunk szerint Kecskeméten se lesz más-ként.)

Visszatérve a legmostohább rétegre, a körzetmesterségre: elhelyezésük körülményeiből törvény-szerűen következik, hogy nincs rendes öltözőjük, tisztálkodási lehetőség is csak a szabad ég alatt megközelíthető főépület zuhanyozójában adódik. Nem csoda, hogy a kötelező higiéniai előírásoknak sem tudnak eleget tenni. Arra a kérdésünkre, hogy mutassák meg a felszerelésükhöz tartozó ivópor-harat és fogkefét, azt a választ kaptuk, hogy „otthon nagyon szívesen”. Nem vennék ugyanis szájukba azt az alkalmatosságot, amelyet idebent tartanak. Ugyanezt Gyomán meg se kellett kérdezni, mert a szép tisztán tartott mosdóban ezek az egyéni felszerelési tárgyak is rendben sorakoztak. Eszerint ez természetes igényük a dolgozóknak, kábelaknában vagy oszlopon végzett egész napi munkájuk után, ha a feltételei rendelkezésükre állnak.

Nézzük az irattartót!

A postai munkahelyek környezete a megyében igencsak vegyes benyomást kelt. Megjegyzendő, hogy elsősorban a kevésbé jó vagy kifejezetten rossz helyzetű egységeket kerestük fel, remélve, hogy látogatásunk is segít valamit gondolni megoldásában.

A munka- és balesetvédelmi előírások azonban nem válogatnak a jó és a rossz munkakörülmények között, sőt az elavult vagy elhanyagolt telephelyeken szükségképpen még parancsolóbbakká válnak a szabályzatok. Mit is tapasztaltunk a munkavédelmi ellenőrzés során?

Szép testes kötegek. Megvan-e bennük mindaz, amit a rendelkezések előírnak? Először is maguk a munkavédelemre vonatkozó utasítások? El kell ismerni, hogy minden a postásokra legnagyobb mértékben jellemző pontossággal. És vajon ismerik-e a tartalmukat, tudják-e szükség esetén alkalmazni a szabályokat? A kérdésekre adott válaszok és az általános tapasztalatok szerint bizonyára. Hogy a gyakorlat milyen gondokat vehet fel, az nehezen állapítható meg, mivel az utóbbi időben a meglátogatott postahivataloknál, illetve a megyei távközlési üzemnél jelentősebb üzemi baleset nem fordult elő.

Egy dologban mutatkozott némi tanácstalanság: a 2/1980. (VII. 31.) KSH számú rendelettel előírt új rendszerű baleseti jegyzőkönyvek kiállításában. Nem az ő hibájukból. Látogatásunk időpontjára (február vége felé) mindössze egy telefonértesítést kaptak arról,

hogy már ezeket az új jegyzőkönyvnyomtatványokat kell használni, továbbá érkezett hozzájuk egy körutasítás is, de alaposabb tájékoztatón, eligazításon nem vettek részt, noha az említett utasítás az év eleje óta érvényben van. Szerencsére a gyakorlat nem állította őket olyan kényszerhelyzet elé, amelyben kiderült volna ide vonatkozó ismereteik hiányosságai.

Bizonyos — bár nem kifogásolható — kettősség mutatkozik a baleseti napló és a baleseti nyilvántartás vezetésében. A postahivatalokban — hiszen mindezt maguk látják el — együtt és szabályosan vezetve megtalálható minden. A műszakiaknál a nyilvántartásokat, jegyzőkönyveket az irattartóval együtt a megyei távközlési üzemnél tartják; a kitöltött naplókat a körzetmesterségek nyilvántartásba vétel és megőrzés végett üzemükhöz küldik. Nem előírással, bár néha célszerű lenne, hogy a körzetmesterségek is bármikor dokumentumokkal számot tudjanak adni baleseti helyzetükről. Tudjuk, hogy a műszakiak meglehetősen irtóznak az adminisztrációtól, pedig az sokszor őket védi. Erre, helyesen, a mezőkovácsházi körzetmesterség érzett rá, helyben is vezetve a nyilvántartást. Ajánlhatunk azonban mindenkinek egy igen egyszerű megoldást. A Tancsics kiadó megjelentetett egy naplótömböt, amelyben indigóval két példányban elkészíthető a naplójegyzés, s az első példány továbbítása után is megtalálható minden szükséges adat.

A hivatal vagy az üzem dolgozóinak névsorát összevetve a balesetelhárítási oktatási naplóval, eltérést nem találtunk. Tehát mindenkit kioktattak a balesetmentes, biztonságos munka mikéntjére, s ezt kellő időközönként meg is ismételték. A távollevők oktatásának pótlása is híven nyom követhető a naplóból.

Legfőbb hibát egy kisebb hibát lehet szóval tenni — s ez valamennyi megnézett naplóra vonatkozik —, hogy csak az oktatás napját tüntették fel, az időpontot és időtartamot nem. Szarvas postahivatalban az oktatás tárgyát sem jegyezték fel.

Hol a párja?

Az oktatás hatékonyságának elbírálása természetesen jóval nehezebb feladat. Az mindenesetre figyelmet érdemlő körülmény — amint már említettük —, hogy baleset a bejárt szerveknél az utóbbi időkben nem volt. Persze, ez a körülmény mellett helyenként esetleg a szerencsének is köszönhető. Mert például a gyomai körzetmesterség kocsi-jának munkából való érkezése után megszemelelésekor nem találtunk benne a telephelyükön tapasztalhatóhoz hasonló példás rendet. Bizony, hiába kerestük az előírások mosdótálat. Igaz, hogy támaszpontjukon tökéletesen rendbe tudják magukat szedni,

de a munkavédelmi előírások azt is kötelezővé teszik, hogy a munkahelyen kezet mossanak, s nem valószínű, hogy ez a magukkal vitt saját alkalmatosságok nélkül mindenütt megoldható.

A békéscsabaiak munkába indulás előtt álló kocsi-jának rendje hasonlóan elhelyezésükhöz. Csak hogy ez utóbbról nem tehetnek, a magukkal vitt felszerelések, szerszámok meg nem felelő állapota viszont — amin testi épségük is múlhat — már órájuk is felelősséget ró. A kocsi hátuljában talált mászós pártját eléggé nehéz volt az ülés alól előkotorítani. Ehhez hasonló módon meglehetősen időigényes vállalkozás lett volna a szerszámkészlet előírás szerű meglátogatásának használhatóságának szemügyre vétele.

Nem túl jelentős hiba — amíg nagyobb baj nem történik —, hogy nem fordítanak kellő gondot a mentődobozok igénybe vett tartalmának pótlására, s nem jegyzik fel a benne levő lapra, hogy a hiányzó gyógy- vagy kötszert milyen alkalmából használták fel. Egy szigorú vizsgálat feltétlenül keresi az összhangot a mentődoboz készlete és a baleseti napló között. Természetesen sem az előírások, sem az ellenőrzések nem öncélúak.

Akár a nagykönyvben

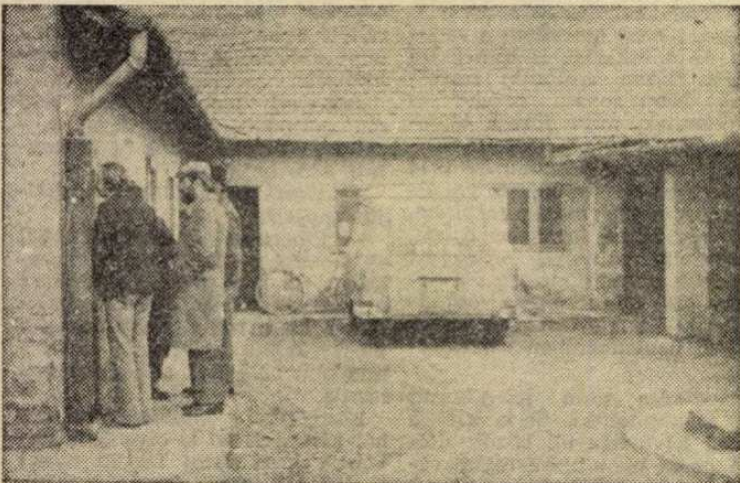
Nem volt módunk a használatban levő kerékpárok megtekintésére. Mindenesetre megnyugtató gondosságot tükröztek a kerékpár-ellenőrző naplók. Ahogy a nagykönyvben elő van írva: minden egyes kerékpár alkalmanként külön-külön rovatba bevezetve, feltüntetve az ellenőrzés időpontját, a felfedezett rendellenességeket, megnevezve a javításért felelős személyt, meghatározva a hiba megszüntetésének határidejét. Mind Orosháza, mind Szarvas postahivatalban találkozunk olyan bejegyzéssel, amely szerint a nagy hiba miatt a kerékpárt megjavításáig kivonták a forgalomból. Pótlásként ilyenkor a hivatal által karbantartott üzemi kerékpárt bocsátják a használó rendelkezésére. A körzetmesterségek járműveit a szemlék alkalmával vizsgálják meg.

A munkavédelmi szemléket a nyilvántartások szerint mindenütt az előírásoknak megfelelő módon és időközönként meg tartják. Azt is meg lehetett állapítani, hogy a szemléken tapasztalt, helyileg elhárítható hibákat a felelőssé tett dolgozók a megadott határidőre meg is szüntették. (Különös, hogy éppen a műszakiaknál találtunk Szarvason lötyögő konnektorokat. Ezeket szemléktől függetlenül, pusztán rendszeretből is megerősíthették volna.) Az önértékelés ki nem javítható hibák jegyzékét rendben továbbítják az igazgatósághoz. Ezekből már találkoztunk függő tételekkel.

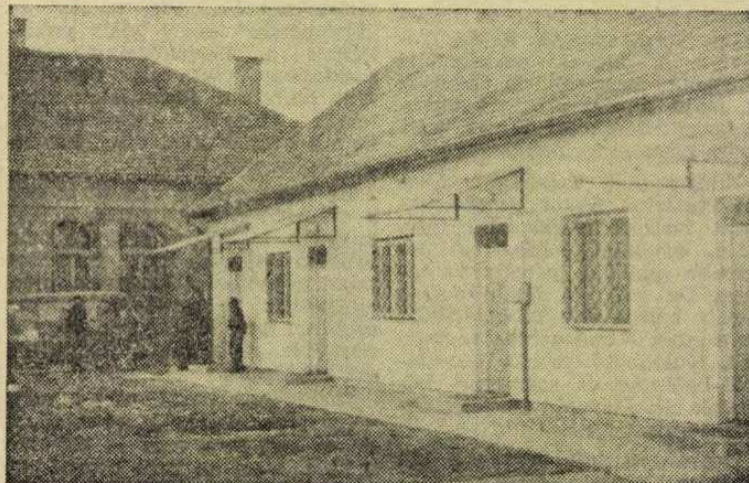
Fogjunk össze!

Tapasztalatokban igen gazdag körutat tettünk annak az igazgatóságnak a területén, amelynek vezetőjét szakszervezetünk elnöksége nem olyan régen számoltattott be a munkavédelem fejlesztésére tett intézkedéseiről. Sok kedvező benyomás mellett helyenként — nem elmarasztalás-képpen jegyezzük meg — elszomorító látványban volt részünk. Jócskán akad még tennivaló, különösen a munkakörülmények javításában, de nem szűnhetnek meg az erőfeszítések a munkavédelmi propagandában és a szakszervezet nevelő tevékenységében sem. Csakis együtt, a feladatok összehangolásával érhetjük el a kívánt eredményt.

Kiss László

Toldalékszerű, roskatag melléképületben a békéscsabai körzetmesterség. Itt nem is lehet betartani a munkavédelmi előírásokat

— És ahol a gondok már megoldódtak: Gyoma körzetmestersége új épületben, rendes környezetben fogadja a dolgozókat

Újvidékről jöttünk

A PSE asztalitenisz-szakosztályának tagjai napi edzési penzumként szorgalmasan pattogtatták a fúrge kaucuklabdát, amikor Kreisz Tibor válogatott versenyzővel és edzőjével, Temes Péterrel leültünk beszélgetni.

A pingpong bűvöletében élek már több mint húsz éve — mondja Temes Péter. — Volt edzőmtől, Várkonyi Lászlótól — aki egyúttal az ország első főfoglalkozású asztalitenisz-edzője volt — vettem át a szakosztályt 1972-ben. Előtte 3 év kihagyással 15 évig voltam a PSE játékos és ifiedzője. Országos bajnokságot többször is nyertem, de sem Európában, sem világ bajnokságon nem vettem részt. Ugyanakkor olyan kiváló versenyzőt neveltünk föl, mint Klamár Tibor, aki 1976-ig a PSE-t képviselte. Innen ment át a Spartacusba egy „helyserés támadással”, ugyanis helyette igazolt át hozzánk az akkor még ifiválogatott Kreisz Tibor. Ő most a szakosztály büszkesége, hiszen alig lett felnőtt válogatott, és már az 1978-as düssburgi Európa-bajnokságon egyéni harmadik lett. Valamint a győztes magyar csapat tagja.

— Az igazság az, hogy

amikor Tibor átkerült hozzánk, akkor kezdett nagyon jól menni neki a játék. Ezt részben a különleges ütő (mindkét oldalán más-más a borítás) használatával érte el, másrészt pedig tehetségesnek tartván őt, mindannyian segítgettük, nagyon sokat foglalkoztunk vele. Egy kicsit el is bízta magát, hanyagolta az edzéseket, de szerencsére néhány sikertelen mérkőzés ráébentette, hogy nem elég a tehetség, a győzelemért dolgozni is kell, még hozzá keményen. Azóta aztán az első nyolc között van itthon. Tehetségével párosuló szorgalmát bizonyítja, hogy az 1979-es világ-bajnokságon a győztes csapat tagja, párosban az ötödik-negyedik helyen szerepelt, az 1980-as berni Európa-bajnokságon a bronzérmes csapat tagja, egyéniben pedig az első tizenhat között végzett.

— Mielőtt rátérnénk az újvidéki világbajnokság eseményeire, hadd kérdezzem meg, milyen játékosnak tartja saját magát Kreisz Tibor?

— Jól ismer az edzőm, valóban volt idő, amikor a

fejembe szállt a dicsőség. De a rossz eredmények gyorsan kiejazantottak. Ami stílusomat illeti, első sorban védekezem, mert nehezen oldódó, lámpaláz versenyző vagyok, különösen a játék első perceiben. Tudom, ezt teljes megzúntatni, leküzdeni nem lehet, de abban bizonyos vagyok, hogy még nagyobb szaktudással, állóképességgel, több rutinnal minimálisra csökkenthető.

— Engem erősen befolyásol — és így van vele valamennyi sporttársam is —, hogy milyen a csapat hangulata, szelleme. Erre a legjobb példa épp az újvidéki Európa-bajnokság volt, amelyre úgy indultunk, hogy Klamár vakbélműtét miatt egy hónapot tudott csak készülni. Jónyer pedig az utolsó labdarúgó versenyen kikapott a PSE egyik nem válogatott játékosától, Milos Imrédtől. Tehát nem tölthetett el bennünket túl nagy derűlátás az elérhető eredményeket illetően. Amikor pedig a kínai csapat bravúros labdakezelését figyeltük, sőt közvetlenül éreztük, bizony, a véletlen szerencsének, Fortuna istenasszony ajándékának tartottuk az ezüstérmet.

Régi tapasztalat, és ez most is igaz, ha nincs biztos „húzó ember” a csapatban, akkor a véletlen dönt. — És a véletlenek ellen nincs orvosság? — De van, ez pedig a még több edzés, munka, biztonságos játék. Ezt a saját bőrömmön is éreztem, mert olyan ellenfelel kaptam ki, akitől nem lett volna szabad vereséget szenvednem. Igaz, a vegyes párosban már jobban szerepeltem, ötödik-negyedik helyezést értünk el, nem is akármilyen mértékben. A kínaiaktól pedig csak tanulni lehet, és kell is. Elhatároztuk edzőimmel, főként Temes Péterrel, hogy ezt a stílust bármilyen áron, de el kell sajátítani. Elvben mindössze arról van szó, amellyel, hogy nagyon jól élnek a különleges ütőborí-

tás adta lehetőségekkel, a labdamenet során kevesebb előkészítéssel játszanak, ezáltal jóval poénosabbak, azaz hamarabb törekednek egy-egy poén megszerzésére, már egy-két ütés után. Míg mi, magyarok, csak 4–5–6 labdamenet után próbálunk poént szerezni. Ami nekem, mint védekező stílusú játékosnak a legnagyobb tanulság volt a hasonló stílusú kínai versenyzőket figyelve, hogy nem védve, hanem saját adogatásukat 99 százalékosan ügyesen játszották meg a mérkőzést.

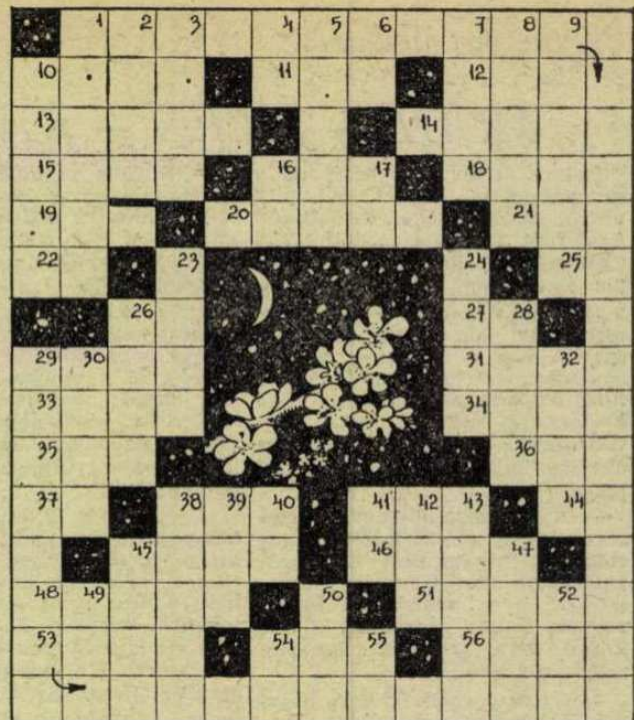
— Az edzőnek mi a véleménye, ez a jövő játéktípusa?

— Minden bizonnyal, és ezt nekünk követnünk kell, nemcsak Tiborral, hanem az itt felnövekvő ifikkel, az utánpótlással is. Erőszakosabb játéktípusra kell áttérnie, és nagyobb súlyt kell fektetni a jó adogatásra.

Beszélgetésünket lezárta, Temes Péter említette, hogy egy olyan megoldatlan gondot szeretne fölvetni, amely nemcsak a PSE ügye, hanem a jobb eredményekért az egész válogatottnak, főként az utánpótlásnak.

— A versenyzők, így Tibor is, az edzések mintegy 70 százalékát nem saját szakosztályukban, hanem a válogatottal végzik. Ez nem segíti egyértelműen — különösen a fiatalabb versenyzők esetében — fejlődésüket, hiszen ezeken a tréningeken elsősorban a nagyokat — Klamár, Jónyer, Gergely — „szorgatják ki”. Míg a saját szakosztályukban folyó edzéseken az utánpótlás tagjai játsszák ugyanazt a szerepet. Tehát az utóbbi módszerrel a fiatal válogatottakat azt a labdakezelést gyakorolják, amelyet éppen erősíteni, rögzíteni kell, ugyanakkor az őket kiszolgáló utánpótlás technikai tudása is sokkal jobban gyarapodik. Nem lehetne ilyen megfontolás alapján mind a válogatott, mind az utánpótlás érdekében az edzések arányát 50–50 százalékra változtatni?

Czeplédi Cecília

Gyermeknap

A gyermeknap alkalmából Zek Zoltán A kis kertész című verséből idézzük:

„... Este alusznak a fák is mind elalszik a virág is,” folytatás a vízszintes 1. és a függőleges 29. alatt.

VÍZSZINTES:

1. A versidőzet 1. része. 10. Híres jazzegyüttes vezetője. 11. Halkan mond. 12. Kelet-ázsiai pálinka. 13. Ilyen sütemény is van. 14. K-val az elején katonai büfé. 15. Idegen férfi név. 16. Takar. 18. A szivárvány ilyen pályát képez (ford.). 19. ... és mondd! 20. Főzelékféle. 21. Mongol uralkodói cím. 22. Postás családból származó nagy színészünk névbetűi. 25. Német hosszú más-salhangzó (ford.). 26. Latin előjáró. 27. Ételfélesítő. 29. ... dráma. 31. Egyházi személy névelővel. 33. Alkot. 34. Gyermekköszönés. 35. Kötszer. 36. Helyrag (ford.). 37. Kötőszó. 38. Szerszám. 41. Fiútestvér. 44. Az ön vegyjele. 45. Csodálatos történet. 46. Labdajáték. 48. Afrikai ország. 51. Szigetország (ford.). 53. Angliai grófság. 54. Élénkítő hatású ital. 56. Levélféle.

FÜGGŐLEGES:

1. Erdélyi szél. 2. Diákjai híresek. 3. Nemes gáz. 4. Fasiszta szervezet volt. 5. Kozmetikai szer. 6. Az ezüst vegyjele. 7. Régi pengetős hangszer. 8. Uttörőtábor a Krimben. 9. Kedves lány szerepkörét alakító színésznők. 10. Mélytengeri állat. 16. Növény. 17. Szláv igen. 23. A pálcica. 24. Határátkelő helység. 26. Női név. 28. Drágakő. 29. A versidőzet 2. rész. 30. Rosszindulatú. 32. Házastárs rokona. 38. ... Gyula, színész. 39. Amerikai Egyesült Államok. 40. Tagadószó. 41. Pánt. 42. Fém. 43. Repül. 45. Idegen női név. 47. Apósom. 49. Haza költőiesen. 50. Ráskai ... (kódexmásoló). 52. Egyik szülő becézve. 54. Varróeszköz. 55. Névelő.

—Bánhidi—

Beküldési határidő 1981. június 10.

Előző lejtényünk helyes megfejtése: Udvarias kiszolgálás, Ót, Munkavédelem, Ötszázhusz.

Könyvtulajányt nyertek: Cseszánk Anna (Ballaszagyarmat), Csorba Dezsőné (Verpelét), Oláh Jánosné (Tiszaladány), Ujj Éva (Sopron), Varga Ferenc (Kiskunfélegyháza).

TORNA MUNKÁK KÖZBEN

1. Kiindulólé helyzet: zárt állás, 1–3. ütem: szökdelés helyben háromszor, 4. ütem: karlendítéssel oldalt ugrás terpeszállásba.

2. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, kéz a csipőn. 1–4. ütem: fejkörzés balra, 5–8. ütem: ellenkező irányba.

3. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, kar oldalsó középtartásban. 1. ütem: karlendítés mélytartásba keresztelésig. 2–3. ütem: karlendítés magastartásba, taps a fej felett kétszer. 4. ütem: kiindulólé helyzet.

4. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, bal kar magastartásban. 1–4. ütem: malomkörzés előre négyszer. 5–8. ütem: hátra négyszer.

5. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, kar oldalsó középtartásban. 1–2. ütem: bal térd rugózással, törshajlítás előre bal bokafogással kétszer. 3–4. ütem: nyújtás kiindulólé helyzetbe és törshajlítás hátra kétszer. 5–8. ütem, ellenkező oldalra.

6. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, kar jobb oldalsó középtartásban. 1–4. ütem: kaszálás vízszintesen négyszer, 5–8. ütem: törzdöntésben kaszálás függőlegesen négyszer.

7. Kiindulólé helyzet: zárt állás, kéz a csipőn. 1–3. ütem: mérsékelt térdhajlításban rugózás háromszor. 4. ütem: térdnyújtással taps a fej felett.

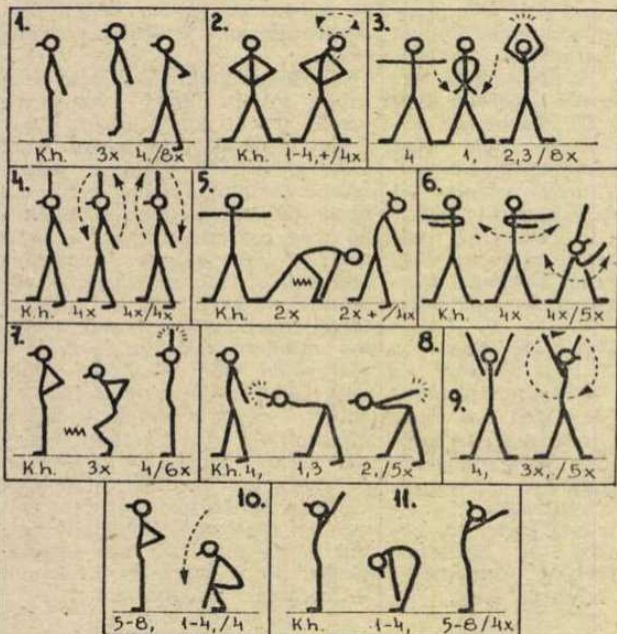
8. Kiindulólé helyzet: terpeszállás. 1. ütem: törzdöntés előre, taps a fej felett. 2. ütem: törzdöntésben taps a hát mögött. 3. ütem: törzdöntés előre, taps a fej felett. 4. ütem: kiindulólé helyzet.

9. Kiindulólé helyzet: terpeszállás, kar magastartásban. 1–3. ütem: törzsfordítás balra és páros kar körzés a test bal oldalán balra háromszor. 4. ütem: kiindulólé helyzet. 5–8. ütem: ellenkező irányba.

10. Kiindulólé helyzet: zárt állás, kéz a csipőn. 1–4. ütem: lassú ereszkedés guggolásba. 5–8. ütem: lassú emelkedés kiindulólé helyzetbe.

11. Kiindulólé helyzet: zárt állás, kar részletes magas tartásban. 1–4. ütem: törshajlítás előre, kilégzéssel. 5–8. ütem: törzsnújtás kiindulólé helyzetbe, belégzéssel.

Bihari Gyula

Emlékeznék még talán a Régi idők focijára? Minárik, a mosodás itt tesz hitvallást arról, hogy kell egy csapat. Ez a megállapítás azóta szállóigévé vált Magyarországon, s azt is tudja mindenki, hogy Sándor Pál, a rendező, nem csupán a labdarúgásra értette. Új filmjében, a Ripacsokban fordít egyet a gondolatmeneten, ellenkező irányból bizonyítja ugyanazt. A két hős — Presser Gábor muzsikájára — oktatólag azt énekl:

Egyedül nem megy... Egyedül nem megy... Egyedül nem megy... Ha ha ha ha!

S ha még hozzávesszük, hogy a „mélyértelmű” szöveget Garas Dezső és Kern András adja elő, úgy a kép teljes lesz, hiszen Minárikot annak idején Garas személyesítette meg, míg Kern volt a mindig mellőzött tartalék.

A Ripacsok így folytatja tehát a maga módján a Régi idők focija mondani valóját. A maga módján — mondtam —, mert Sándor Pál ezúttal némileg feloldotta művének alap hangulatát, s könnyedébbre fogta, néhol a bohózat

RIPACSKOK

határát súrolva. Kiindulási pontnak egy pojácatréfát vett — ezt az ősi és közhírhöz mufajt.

Ketten állnak a színen egy nadrágban — Garas és Kern —, s az előbb emlegetett „mélyértelmű” dal kapcsán a színpadon, illetve a mozivászon kibomlik előttünk a bolondos játék arról a nagyon is komoly kérdéssel, hogy egyedül az életben semmi sem megy, s ha nincs is egy csapat, úgy legalább egy barát kell. Pontosabban: jó barát.

S a jelző nem felesle-

ges, hiszen hiába vannak egy nadrágban, hiába közös a szám és a siker, hiába szorulnak egymásra, ha köbelép valami. Az a bizonyos érzés, amelyről a költők annyi verset írtak: a szerelem, és máris minden visszajára fordul. Garas és Kern elegánsan kiejlik a nadrágból, azaz a számból, és szíve szépségével helyettesíti. Ez a lépés egyszeriben szembe fordítja egymással a két ripacsot.

Mulatságos, könnyed komédia? Film nagyságú bohóctréfa?

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja Szerkesztőség: Budapest XIV. Chazár András u. 13. Postacím: Budapesti, Postafiók 14., 1406 Felelős szerkesztő: BENDA ISTVÁN Telefon: 428-777. Kiadja a Népszava Kiadóvállalat, Budapest VII., Rákóczi út 54., 1964 Előfizetési díj egy évre: 14,40 Ft. A kiadásért felel: DR. JANDEK GEZA igazgató 81-2204, Szikra Lapnyomda, Budapest. Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Ez is, az is. A mélyén a mondanivaló csakugyan komoly, még ha nagyon is egyszerű. Ugyanakkor pompás játéklehetőség a két főszereplőnek: valóságos jutalomjáték, amelyben alkalmuk nyílik arra, hogy sokoldalú tehetségüket kiéljék. Valóságos színészi tűzijáték, s hálás helyzet még a partnereknek is jut: Udvaros Dorottyanak (6 a szerelem, amely szembeállítja a két ripacsot), Major Tamásnak és Margittay Ágának. A vígjátékban, bohóctréfában, a komédiában miniatűr dráma is van, hiszen mindkét ripacs magányos, elesett és szeretetre vágyó ember. Volt (ha nem is egy csapat) egy barátság, és mi, nézők, ha néha elgondolkozva is, de azon nevetünk, hogy egyszerűen csak hupp-hopp — nincs barátság. Pedig az a legnagyobb dolgok egyike az életben.

Ragályi Elemér képei hangulatot, Presser Gábor zenéje ritmust s vidámságot adnak. Sándor Pál, a rendező pedig a tőle megszokott bravúros biztonsággal elevenítette meg Tóth Zsuzsa pofon egyszerű történetét.

Abel Péter